

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

AARHUS KATEDRALSKOLE

AARHUS KATEDRALSKOLE.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

AARHUS KATEDRALSKOLE

1893.

INDHOLD:

SKOLEEFTERRETNINGER

VED

REKTOR C. DAHLENBORG.

AARHUS.

LAURITZ BECHS BOGTRYKKERI.

MDCCCXCIII.

EFTERRETNINGER

OM

AARHUS KATEDRALSKOLE

I

SKOLEAARET 1893—94

VED

SKOLENS REKTOR.

Indhold.

I.	Skolens Lærere. Fag- og Timefordelingen	1
II.	Disciplene. Afgangsprøverne i 1892	7
	Konfirmandundervisningen	29
	Udenbys Disciple	31
III.	Skolens Beneficier	33
IV.	Oversigt over Indtægter og Udgifter	39
V.	Undervisningen (Fordringerne ved Optagelsen; Aarets Arbejde; De opgivne Pensa).....	40
VI.	Ministeriel Skrivelse.....	67
VII.	Biblioteket	69
	Samlingerne.....	71
VIII.	Skolens Afgangs- og Aarsprøver i 1893	72
	Tillæg: Bøger og Læremidler 1893—94	78

I.

Skolens Lærere. Fag- og Timefordelingen.

I Lærernes Kreds er indtraadt følgende Forandringer: Under 26. Maj 1892 bleve Rektor Dahlenborg og Overlærer Ostermann allernaadigst udnævnte til Riddere af Dannebrog.

Den 18. August modtog Skolen følgende Skrivelse fra Ministeriet:

»I Henhold til en Indstilling fra Undervisningsinspektøren for Realskolerne har Ministeriet bifaldet, at den Adjunkt Christensen den 27. April d. A. meddelte Konstitution som Medhjælper hos Undervisningsinspektøren for Realskolerne forlænges indtil videre.

Hvilket herved tjenstligst meddeles Hr. Rektoren i Forventning om, at De intet har at erindre imod denne Ordning, idet man tillige bemærker til videre behagelig Foranstaltning, at Udgiften til det i nærværende Anledning nødvendige Vikariat vil være at indeholde i Adjunkt Christensens Lønning.«

Da Rektor i Skrivelse af 18. August havde anmodet om, at Adjunkt Christensens Stilling til Skolen

maatte blive endelig bestemt, modtoges en Skrivelse af 26. August, saaledes lydende:

»I Anledning af Hr. Rektorens behagelige Skrivelse af 18. dennes om Adjunkt Christensens Anvendelse som Medhjælper hos Undervisningsinspektoren for Realskolerne undlader Ministeriet ikke tjenstligst at meddele Dem, at man er enig i, at den dobbelte Stilling, han for Tiden indtager, ikke er heldig for Skolen, men da der i Løbet af indeværende Finansaar vil blive truffen en definitiv Ordning af hans Forhold, og den nuværende Tilstand altsaa kun er midlertidig, har Ministeriet ikke funden Betænkelighed ved at forlænge Adjunkt Christensens Konstitution senest til Udgangen af Finansaaret «

I Skrivelse af 9. Januar meddelte Ministeriet Rektor Bemyndigelse til at lade de Overlærer Kleisdorff paahvilende Timer besørge ved Vikar indtil 1. Februar eller mulig længere, forsaavidt den Øjensygdom, for hvilken han var under Behandling, maatte vedvare ud over dette Tidspunkt. Dette Vikariat ordnedes saaledes, at Adjunkt Lorentzen overtog Overlærerens Timer i Engelsk i VI, V og IV R, og Kaptajn Jenssen-Tusch hans Latintimer i III A og B. Vikariatet varede til 1. Marts.

Paa Grund af Forflyttelse til Kobenhavn maatte Kaptajn Jenssen-Tusch opgive sine Timer i Frihaandstegning og Projektionstegning fra 1. April.

Under 29. April ansatte Ministeriet Tegnælærer Cand. phil. Krarup i den ledige Plads fra 1. Maj at regne.

---

løvrigt har Fag- og Timefordelingen siden Skoleaarets Begyndelse været følgende:

Rektor Dahlenborg: Oldtidskundskab i VI, V, IV og III Klases matematiske Afdelinger, Fransk i VI og V, 1 Time Dansk i I og I R	13	Timer ugl.
Overlærer Ostermann: Matematik i VI og V Kl., Naturlære i VI og V sprogl. Kl.	23	—
Overlærer Kleisdorff: Engelsk i VI, V, IV R, Latin i III Kl. A. og III B.	22	—
Overlærer Engell: Historie i VI, V, Matematik i IV R, II og II R. . .	25	—
Overlærer Hoffmeyer: Naturhistorie i alle Klasser og Geografi i IV, IV R, II og II R, I og I R	28	—
Adjunkt Mylord: Naturlære i VI og V mat., IV Kl. og III Kl. Matematik og Regning i III A, III B og III R	31	—
Adjunkt Christensen: Matematik i IV, I og I R., Geometrisk Tegning i VI, V, IV og III m.—n. . .	23	—
Adjunkt Stegmann: Dansk i II og II R., Tysk i VI, V, IV, III A og III B, III R, og I R, Geografi i III A og III B, III R	25	—

Adjunkt Lorentzen: Engelsk i III R., II R. og I R., Tysk i IV R., II og II R., Historie i III A, III B, II R, I R	25	Timer ugl.
Adjunkt Lund: Dansk og Oldnordisk i VI og V, Latin i II, Græsk i IV, Historie i IV og IV R . . .	26	—
Adjunkt Koefoed: Latin i VI, V og I	23	—
Adjunkt Sveinbjørnsson: Fransk i alle Klasser undtagen VI og V	27	—
Adjunkt Krag: Dansk i IV, IV R III A og B og III R., I og I R., Religion i II, II R, I og I R., Historie i II og I	28	—
Adjunkt Meldal: Græsk i VI, V og III, Latin i IV, Historie i III R	27	—
Stiftsprovst Sørensen: Religion i VI, V, IV og IV R.	4	—
Kammerjunker, Kaptajn Baggesen: Skrivning	9	—
Kaptajn Jenssen-Tusch til 1. April 1893, fra 1. Maj Tegnelærer Cand. phil. Krarup: Tegning . .	5	—
Overlærer Müller: Sang, og Religion i III A, III B og III R	10	—
Kaptajn Kauffmann: Gymnastik.	24	—
Gymnastikassistenterne Petersen og H. F. G. Larsen	40	—

Det hvert Fag i hver Klasse tillagte Timetal ses af omstaaende Tabel. Sp. betyder den sproglig-historiske Afdeling, M. den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling, St. den studerende Klasse og R. Realklassen.

Tabellen viser, hvorledes Undervisningstimerne have været fordelt paa Fagene i de forskellige Afdelinger. Ved Kombinationer og derved, at flere Klasser have været delvis adskilte i enkelte Fag, fremkomme de i den sidste Række for hvert Fag angivne Summer af Lærertimer.

Tredie Klasse har været delt i 2 fuldkommen adskilte Afdelinger, men med samme Lærere i alle Fag.

I tredie og fjerde Klasse har Undervisningen været fælles for M. og R. i Naturlære og geometrisk Tegning.

I femte Klasse har Undervisningen været fælles i Dansk, Oldnordisk, Fransk, Engelsk, Religion og Historie.

Sjette Klasse har været delt i 1 fransk Time.

I sjette Klasse har Undervisningen ellers været fælles i de samme Fag som i femte Klasse.

II. Disciplene.

Af de 164 Disciple, Skolen talte ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift, udmeldtes lige før eller ved Hovedeksamen 1892 ialt 54 nemlig: 19, som dimitteredes med Afgangseksamen (14 sproglige, 5 Matematikere), 12 med almindelig Forberedelseseksamen; 11 udgik med 4. Klasses Hovedeksamen, nemlig: J. Woldby, O. Schlichtkrull, C. Langballe, P. Ferrall, W. Benzon, H. Fridericia, A. Thomsen, L. Bendixen, Chr. Busch, S. Buch, H. Christensen; — af andre Klasser udgik 12, nemlig: A. Nielsen af 5., E. Rose og P. Storm af 2., J. Rybner Petersen af 2. R., O. Schaumburg Müller, E. Busse, M. Larsen, F. og H. Neergaard og H. Lautrup af 1., R. Nørregaard og F. Woldby af I R.

Ved Begyndelsen af det nye Skoleaar var Antallet af ældre Disciple saaledes 110; der optoges den 19. August eller umiddelbart derefter 34 nye Disciple. Skoleaaret begyndte altsaa med 144 Disciple; af disse udgik i Aarets Løb 11, nemlig: A. Andersen og C. Eriksen af 3. R., A. Hojmark af 3. B., O. Andersen, A. Carstensen, B. Gudme, F. Nielsen og R. Sørensen

af 2. R., Cay Oxholm af 1., H. Schmidt og H. Jensen af 1. R. I 2. Klasse optoges Erik Kragh.

Skolens Discipelantal er altsaa for Øjeblikket 134, fordelt i Klasserne, som nedenfor er angivet; Disciplene i 6, 5, 4 og 4 Realklasse ere alfabetisk ordnede, de øvrige efter deres Klassenummer i Maj. Ved dem alle er Faderens Navn og Stilling vedføjet, og naar intet Sted angives, er deres Hjem i eller ved Aarhus. De med * betegnede Disciple ere optagne i dette Skoleaar; disses Alder og Fornavn er fuldstændig meddelt. Et efter Navnet vedføjet (S) eller (M) betegner i de studerende Klasser, om en Discipel hører til den sproglig-historiske eller matematisk-naturvidenskabelige Retning.

6te Klasse.

E. Dalberg (M) (Oberst D.). V. Faber (M) (Distriktslæge F., Holstebro). S. P. Fenger (S) (Skolebestyrer F.). C. Ingerslev (M) (Lærer I.). S. A. S. Krogh (M) (Bryggeriejer K., Grenaa) H. Kruse (M) (Malerimester K.). K. Olrik (S) (Birkedommer O., Hammel). C. H. K. Seidelin (S) (Pastor S.). V. Westergaard (S) (Tandlæge W.). H. N. Wistoft (S) (Købmand W.).

Ialt 10 Disciple, 5 af den sproglig-historiske, 5 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

5te Klasse.

G. C. D. W. Birck (M) (Skomagermester B.). N. L. Boesen (M) (Forpagter B., Skovhusgaard pr. Bogense). A. R. Christensen (M) (Lærer C.). K. A. W. Høeg-Christensen (S) (Sagfører C.). J. L. F. la Cour (M)

(Proprietær la C., Skærsø). J. C. H. Hoegh-Guldberg (S) (Overretssagfører H-G). *Axel Constantin Hoff (M) født 1. Januar 1877 (Fabrikant H., Randers.) N. V. Hoffmeyer (M.) (Overlærer H.). O. K. Jørgensen (S) (Bogholder J.). Th. Kastrup (M) (Melhandler K.). E. F. C. Kiilerich (S) (afd. Købmand K.). *Jens Peder Pedersen (S) født 4. Januar 1875 (afd. Gaardejer P., Skanderup). *Carl August Poulsen (M) født 21. Juli 1876 (Proprietær P., Aldershvile pr. Ronde). Chr. Th. Rosenstand (M) (Købmand R.). *Niels Albert Valdemar Sørensen (M^l f. 19. Februar 1877 (Lærer S., Albøge pr. Trustrup).

Ialt 15 Disciple, 5 af den sproglig-historiske, 10 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

4de Klasse.

H. N. N. Bense (M) (afd. Dampskibsfører B.). N. P. J. Böttiger (S) (Pastor B., Vistoft). V. F. Bülow (M) (afd. Pastor B., Todbjerg). V. Christensen (S) (Galanterihandler C.). P. J. Faurschou (M) (afd. Gaardejer F., Skibbygaard). A. M. Hald (S) (Jernbane-assistent H., Kjøbenhavn). R. Henckel (M) (Fabrikant H.). *Holger Thærø Jakobsen (S) født 16. Maj 1874 (Sagfører J., Kolding). A. G. Lenbroch (S) (Købmand L.). A. V. Petersen (S) (Bankbud P.). L. Sørensen (S) (Stiftsprovst S.). O. C. Vilcken (S) (Bankkasserer V.)

Ialt 12 Disciple, 8 af den sproglig-historiske, 4 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

4de Realklasse.

A. S. W. Asmussen (Kaptajn A.). C. B. Ingwersen (Proprietær I., Hegnet). M. Nielsen (Gaardejer N., Reginehøj). A. J. N. P. Petersen (Snedker-

mester P.) J. Secher (Proprietær S., Hjortshøjlund).
G. Stilling (Tømmerhandler S.).

Ialt 6 Disciple.

3dje Klasse A.

1. A. Engell (Overlærer E.). 2. E. Christensen (Købmand C., Skanderborg). 3. P. Sørensen (Broder til L. Sørensen i 4. Kl.). 4. K. Fischer-Jørgensen (Pastor F.-J., Harlev). 5. H. B. J. Low (Læge L., Hinnerup). 6. E. Bertelsen (Skoleinspektør B.) 7. F. C. Hansen (Budformand H.). 8. A. C. Koppel (Direktør K.). 9. C. P. Beck (Bestyrer B., Hadsund). 10. C. M. Kjer (Overretssagfører K.). 11. J. Speyer (Forretningsfører S.). 12. G. Carlsen (Mejeriforpagter C.). 13. H. Rafn (Toldkasserer R.).

3dje Klasse B.

1. A. J. Jensen (Lærer J., Aaby). 2. H. N. R. Hauch (Pastor H. Knebel). 3. N. Aabling (Gæstgiver A., Skanderborg). 4. H. A. L. Busch (afd. Sagfører B.). 5. H. Kjærtinge (Fabrikant K.). 6. A. V. Kondrup (Lærer K., Hasle). 7. F. A. Thiele (Byfoged T., Skanderborg). 8. O. C. S. Preisler (Fabrikant P.). 9. J. R. Overgaard (Gaardejer O., Soften). 10. H. N. R. Thorup (Vinhandler T.). 11. P. V. Dahlerup (Overlæge D.). 12. O. Høeg-Christensen (Broder til K. Høeg-Christensen i 5. Kl.)

3dje Realklasse.

1. H. Müller (Overlærer M.). 2. H. A. Langballe (Købmand L.). 3. C. Christensen (Købmand C.). 4. V. F. Larsen (Gortler L.). 5. E. F. Wedseltoft (Oberstløjtnant W.). 6. C. F. Møller Holst (afd. Agent M. H.)

2den Klasse.

1. F. M. Henriksen (Lærer H., Neder-Fløjstrup).
 2. J. C. Christoffersen (Købmand C.). *3. Christian Andersen Christensen, født 14. Maj 1878 (Gaardejer C., Dallerup pr. Laven). 4. J. C. Sorensen (Togfører S.). 5. J. C. Thiele (Broder til Nr. 7 i 3 B.). 6. C. E. Andersen (Overlæge A.). *7. Oluf Gad, født 15. Septbr. 1879 (Distriktslæge G., Ulfborg). 8. J. N. Bronsted (Ingeniør B.). 9. C. H. Reffs (Købmand R.). 10. K. G. K. Hansen (Sygehuslæge H.) 11. S. Olsen (Hestehandler O., Ugelbolle) 12. A. Fischer-Jørgensen (Broder til Nr. 4 i 3. A.) 13. G. P. B. N. Thomsen (Pastor T., Brabrand). 14. W. la Cour (afd. Skovrider la C., Hammel). 15. O. Kirketerp (afd. Proprietær K., Drammelstrupgaard). 16. J. V. Borup (Kancelliraad B.). 17. J. P. Tvede (afd. Apoteker T., Frederikshavn). 18. O. G. Hansen (afd. Læge A. H.). *19. Erik Holger Kragh, født 4. Juli 1878 (Oberstløjtnant K.)

2den Reaklasse.

1. C. E. Holmbom (Kjobmand H.). 2. O. Frank (afd. Købmand F.). 3. H. J. Böttiger (Broder til P. Bottiger i 4. Kl.). 4. A. O. Svendsen (Købmand S.). 5. A. Meden (Tommerhandler M.). 6. A. G. Petersen (Stabssergent P.). 7. R. Wulff (Consul W.). 8. V. Stilling (Broder til G. Stilling i 4. Reakl.). 9. H. F. R. Holm (Overlæge H.). 10. A. Lund (Skovrider L., Frijsenborg). 11. H. R. P. Bergmann (Consul B.). 12. G. H. Evert (afd. Kunstdrejer E.). 13. L. M. Holm (Spejlmager H.).

1ste Klasse.

*1. Valdemar Marius Møller, født 31. Marts 1881 (Bagermester M.). *2. Victor Albert Nicolai

Verner, født 31. Marts 1880 (Agent V.). *3. Niels Peter Petersen, født 29. Decbr. 1879 (Smedemester P.). *4. Christian Aabling, født 28. April 1879 (Broder til Nr. 4 i 3 B). *5. Kristen Rudolf Kondrup, født 6. Novbr. 1880 (Broder til Nr. 6 i 3 B). *6. Aage Thorvald Jensen, født 21. Februar 1881 (afdøde Læge J., Vandrup). *7. Jens Johannes Christian Lottrup, f. 7. Maj 1880 (Købmand H. D. L.). *8. Erik Leschly, født 27. August 1880 (Oberstløjtnant L.). *9. Axel Müller, født 15. Januar 1881 (Broder til Nr. 1 i 3. R.) *10. Hjalmar Lauritz Bech, født 21. Decbr. 1880 (Bogtrykker B.). 11. O. H. Jørgensen (Tommerhandler J.). *12. Carl Johan Thøger Thomsen, født 25. Juni 1880 (Hospitalforstander T.). *13. Hilmar Stilling, født 14. Febr. 1880 (Broder til G. Stilling i 4 R. og Nr. 8 i 2 R.). *14. Jacob Nordentoft Thomsen, født 28. Febr. 1881 (Broder til Nr. 12 i 2.). *15. Christian Carl Langballe, født 3. April 1881 (Broder til Nr. 2 i 3 R.). 16. C. A. Krenchel (Apoteker K., Holstebro). *17. Christian Peter Georg Kampmann, født 19. Marts 1881 (Købmand K.). *18. Henrik Vilhelm Rasmus Rasmussen, født 20. Juli 1880 (Sagfører R.).

Iste Realklasse.

*1. Walther Christian Diedrichsen, født 3. Febr. 1878 (Landskabsgartner D.). *2. Johannes Carl Christian Halling, født 18. April 1880 (Sadelmager H.). *3. Joseph Højmark, f. 2. Novbr. 1879 (Købmand H.). *4. Viggo Petersen, født 27. Jan. 1880 (Bogholder P.). *5. Axel Kjer, født 29. April 1880 (Broder til Nr. 10 i 3. Kl. A). *6. Olaf Marius Knudsen, født 12. Febr. 1880 (afd. Købmand K.). *7. Peter Vincents Stampe, født 20. Decbr. 1880

(Fabrikant S.). *8. Otto Christian Hansen, født 8. April 1880 (Maskinkonstruktør H.). *9. Frederik Viggo Kaæe, født 8. Juli 1880 (Købmand K.). *10. Jens Jørgen Watson Hoppe, født 30. Septbr. 1879 (Tandlæge, Dr. H.).

Ved de i Juni—Juli 1892 afholdte Afgangsprøver bestode 19 studerende Disciple samt 12 Realister med det nedenfor angivne Resultat. Derhos bestode 21 Disciple af IV Kl. Oprykningsprøven, af hvilke 11 opflyttedes i V Kl. og 10 forlode Skolen. Til Tillægsprøve ved IV Kl. Hovedeksamen indstillede sig 3 Privatister, der erholdt de Side 27 angivne Karakterer.

I. Afgangseksamen for Studerende.

Af den sproglig-historiske Retning.

1. Christensen, Hans, født 8. Juni 1873, Hojskoleforstander C. i Ask, optaget 15. August 1887 i II st. Kl.
2. Hoegh-Guldberg, Ove Hahn, født 31. Decbr. 1874, Overretssagfører H-G. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
3. Gundesen, Soren Anton Bendix Ulbek, født 26. Juli 1874, Lærer G. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
4. Jørgensen, Christian Valdemar, født 20. Februar 1874, Gaardejer J. i Stilling, optaget 19. Juli 1890 i V Kl.
5. Kiilerich, Søren Christian Ernst, født 24. Januar 1874, afdød Kjøbmand K. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
6. Müller, Louis, født 11. Januar 1875, Overlærer M. i A., optaget 19. August 1885 i I st. Kl.
7. Nielsen, Adam Vilhelm, født 19. Septbr. 1874, Redaktør N. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
8. Pedersen, Rasmus Vendelbo, født 17. Oktober 1872, Mollebygger P., Norsminde, optaget 15. August 1886 i I st. Kl.

9. Reimers, Martin Niels, født 2. Juli 1874, Apotheker R. i A., optaget 15. August 1888 i III st. Kl.
10. Thomsen, Benedikt, født 17. Januar 1873, Sognepræst T. i Brabrand, optaget 18. August 1883 i I st. Kl.
11. Thomsen, Poul, født 3. April 1874, Broder til 10, optaget 19. August 1885 i I st. Kl.
12. Tørsleff, Jørgen Andreas, født 25. Februar 1872, Pastor T. i Ugilt, optaget 15. August 1886 i II st. Kl.
13. Wittusen, Valdemar, født 28. Decbr. 1874, Sagfører W. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
14. Zoëga, Johan Louis, født 15. Februar 1874, Kjøbmand Z. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.

Af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Bergmann, Charles Vilhelm Edvard, født 30. Novbr. 1873, Direktør B. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
  2. Elle, Hans Christian Jakob Hagemann, født 14. Februar 1874, Overretssagfører E. i Randers, optaget 19. Juli 1890 i V Kl.
  3. Juul, Asger Callisen, født 9. Maj 1874, Korpslæge J. i A., optaget 15. August 1886 i I st. Kl.
  4. Lundgaard, Laurits Thuesen, født 13. Juni 1872, afd. Skolelærer L. i Snerrild, optaget 19. August 1885 i III Kl.
  5. Schlichtkrull, Laurits, født 19. Septbr. 1873, Amtsforvalter S. i Roskilde, optaget 19. August 1885 i I Realklasse.
-

Desuden indstillede sig 2 Privatister af den sproglig-historiske Retning:

1. Holm, Nikolaj Frederik Severin, født 15. August 1865, Lærer.
2. Kofod-Jensen, Christian, født 8. Decbr. 1866, Lærer.

II. Fjerde Klasses Hovedeksamen.

1. Bendixen, Ludvig Carl Olaf, født 14. April 1875, Skrædermester B., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
2. Benzou, Fritz William, født 6. April 1877, afd. Vinhandler B., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
3. Boesen, Niels Ludvig, født 15. Novbr. 1875, Forpagter B., optaget 15. August 1887 i I st. Kl. Mat.-naturv.
4. Buch, Sophus Niels Christian, født 15. Maj 1872, Kommissionær B., optaget 15. August 1888 i II st. Kl. Mat.-naturv.
5. Busch, Christian Gottlieb, født 1. Marts 1877, afd. Bogholder B., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Mat.-naturv.
6. Christensen, Alfred Ross, født 24. April 1876, Lærer C., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Mat.-naturv.
7. Christensen, Henry, født 19. Maj 1876, Sadelmager C., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
8. Christensen, Knud Albert Valdemar Høeg, født 28. Decbr. 1876, Sagfører C., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.

9. la Cour, Jens Lassen Faurschou, født 18. Marts 1876, Proprietær I. C., Skærsø, optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Mat.-naturv.
10. Ferrall, Poul, født 18. Januar 1876, afd. Stationsforvalter F., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Mat.-naturv.
11. Fridericia, Hilmar Johan, født 11. Decbr. 1876, Banechef F., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
12. Høegh-Guldberg, Johan Christian Hahn, født 9. Juni 1877, Overretssagfører H.-G., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
13. Hoffmeyer, Niels Volmer Biering, født 5. Decbr. 1874, Overlærer H., optaget 15. August 1886 i I st. Kl. Mat.-naturv.
14. Jørgensen, Otto Kaalund, født 8. Septbr. 1874, Kbmnd. J., opt. 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
15. Kastrup, Morten Peter Thorvald, født 25. Januar 1876, Melhandler K., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
16. Kiilerich, Ejnar Frederik Carl, født 4. Marts 1876, afd. Købmand K., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
17. Langballe, Carl, født 22. Maj 1875, Proprietær L., Mallinggaard, optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
18. Rosenstand, Christian Theodor, født 27. Septbr. 1874, Købmand R., optaget 15. August 1887 i I st. Kl. Mat.-naturv.
19. Schlichtkrull, Oluf Christian, født 13. Juli 1876, Amtsforvalter S., optaget 15. August 1887 i I st. Kl. Sprogl.-hist.
20. Thomsen, Aage Hahn, født 1. Februar 1875, Sognepræst T. i Hasle, Bornholm, optaget 15. August 1887 i I st. Kl. Mat.-Naturv.

21. Woldbye, Jørgen, født 20. Juni 1876, Købmand W., optaget 15. August 1888 i I st. Kl. Sprogl.-hist.

Til **Praeliminærprøven** vare indmeldte:

1. Jeppe, Karen Vél, født 1. Juli 1876. Mat.-naturv.
2. Pedersen, Jens Peder, født 4. Januar 1875, alm. Forb. Sprogl.-hist.
3. Sørensen, Niels Anton Valdemar, født 19. Febr. 1877, alm. Forb. m. Udm. Mat.-naturv.

III. Almindelig Forberedelseseksamen.

(efter den kgl. Anordning af 31. August 1881).

1. Andersen, Johan Søren Adam, f. 24. September 1875, Købmand A., optaget 15. August 1887 i I st. Kl.
2. Christensen, Axel, født 19. Oktober 1874, Købmand C. i Skanderborg, optaget 15. August 1888 i I st. Kl.
3. Edelsteen, Axel, født 10. Juni 1874, Overbane-mester E., optaget 15. August 1886 i I Kl. 2 Spr.
4. Flach, Carl Vilhelm Frederik, født 20. Februar 1876, Garver F., optaget 15. August 1888 i I R.
5. Groes-Petersen, Erhard Alexis, født 28. Oktober 1874, afd. Kbmd., optaget 15. August 1887 i I R. 2 Sprog.
6. Kirketerp, Carl Suhr, født 11. September 1875, Proprietær K., Høgholm, optaget 15. August 1888 i I R. 2 Sprog.
7. Krøyer, Sigurd Hjalmar, født 4. September 1874, Udskrivningschef K., optaget Juli 1890 i III R.
8. Lund, Georg Krøyer, født 22. Maj 1875, Skovrider L., Frijsenborg, optaget 1. Januar 1890 i III st. Kl.

9. Petersen, Anders Carl, født 14. Oktober 1873, Sagfører P. i Ebeltoft, optaget 15. August 1888 i I R.
10. Pockendahl, Robert, født 26. Juni 1875, Fuldmægtig P., optaget 15. August 1887 i I R.
11. Stærmose, Hans Christian Hansen, født 20. Maj 1875, Handelsagent S., optaget 15. August 1887 i I st. Kl.
12. Zahrtmann, Henrik Kristian, født 19. August 1876, Inspektør Z., Nebelgaard, optaget 15. August 1888 i I R.

Derhos indstillede Lærer Jens Sejer Jensen i Nolev pr. Odder, Seminarist med Meget duelig, sig til Tillægsprøve i Engelsk og Fransk.

Den skriftlige Prøve foretoges 10.—15. Juni i den af Ministeriet foreskrevne Orden, den mundtlige 17. Juni—12. Juli efter den i Indbydelsesskriftet angivne Tabel.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare følgende:

A. Afgangseksamen for Studerende.

1. Dansk Stil. (Fri Opgave). Hvilke Virkninger kan Civilisationens Udbredelse til vilde Folkeslag have paa disse?

Dansk Stil. (Bunden Opgave). Munkevæsnets Udvikling og historiske Betydning.

2. Latinsk Version. Paucis diebus postquam reges captivi Perseus et Gentius Romam adducti erant, Aemilius Paulus adverso Tiberi ad urbem est subvectus, completis ripis obviam effusa multitudine; nec multo post L. Anicius et Cn. Octavius praetores classe sua advecti. Tribus iis omnibus decretus est a senatu triumphus, mandatunq̄ue Q. Cassio praetori, cum tribunis

plebis ageret, ut rogationem ad plebem ferrent, ut iis, quo die urbem triumphantes inveherentur, imperium esset. Nec de duorum praetorum triumpho dubitatum est; sed Paulum, cui ipsi quoque se comparare erubuissent, carpsit invidia, quae media fere non tangit, ad summa tendit. Antiqua disciplina milites habuerat; de praeda parcius, quam speraverant, dederat nihil relicturis, si aviditati indulgeretur, quod in aerarium deferret. Itaque Macedonicus exercitus iratus imperatori suo erat; et Servius Sulpicius Galba, qui tribunus militum in Macedonia fuerat, privatim Paulo inimicus milites stimulabat: »Imperiosum ducem et malignum¹⁾ antiquando rogationem, quae de triumpho ejus ferretur, ulciscerentur; plebem urbanam secuturam esse militum judicia. Pecuniam illum militibus non dare potuisse: militem ei honorem non dare posse. Ne speraret ibi fructum gratiae, ubi non meruisset.

Deinde cum tribuni in Capitolio eam rogationem ferrent, et, ut in re minime dubia, haud quisquam ad dicendum procederet, Galba repente processit et a tribunis postulavit, ut, quoniam hora jam octava diei esset sibi integro die opus esset ad demonstrandum, cur Paulum plebs non juberet triumphare, in posterum diem rem differrent. Cum tribuni eum dicere eo die, si quid vellet, juberent, in noctem rem dicendo extraxit, cum acerrime in Paulum inveheretur et plebem militesque adversus eum incitaret. Ira incensi postero die Capitolium compleverunt; sed cum primae tribus in suffragium missae rogationem antiquarent, concursus in Capitolium principum civitatis factus est, indignum facinus esse clamitantium, Paulum tanti belli victorem despoliari triumpho. Tandem, hoc tumultu sedato, M. Servilius consularis a tribunis petere, ut de integro eam rem agerent dicendique sibi ad populum potestatem facerent. Quod cum tribuni, victi auctoritatibus principum, fecissent, M. Servilius egregia oratione Pauli merita tantis extulit laudibus, ut populum irae suae paeniteret, omnesque tribus rogationem juberent.

¹⁾ malignus = karrig.

3. Aritmetik.

1. Hvilke Værdier kan y have, naar Rødderne i den kvadratiske Ligning

$$yx^2 + (2y + 3)x + 2y - 1 = 0$$

skulle være reelle?

Løses Ligningen med Hensyn til y , faar man en Brøk. Hvilken er den største, og hvilken den mindste Værdi, som denne Brøk kan faa, naar x kan være et hvilket som helst.

positivt eller negativt Tal? Hvor stor maa x være, naar y skal have den ene eller den anden af disse Værdier? Endelig spørges der om, for hvilke Værdier af x den nævnte Brøk bliver Nul, positiv, negativ?

2. Find x af Ligningen

$$\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} 2x + \operatorname{tg} 3x = 0.$$

3. Hvilke fælles Faktorer kunne $x + y$ og $x - y$ have, naar x og y ere indbyrdes primiske, og for hvilke Værdier af de indbyrdes primiske Tal x og y bliver $x^2 - y^2$ et Kvadrat?

4. Geometri.

1. I en given Trekant skal der indskrives en anden, hvis Sider to og to danne lige store Vinkler med den Side i den givne, der indeholder deres Skæringspunkt.

2. En ret Vinkels Ben tangere en given Parabel. Bevis at den Linie, der forbinder Røringspunkterne, gaar gennem et fast Punkt, og find det geometriske Sted for Vinklens Toppunkt.

3. I en firesidet Pyramide $O-ABCD$ ere a, b, c, d Midtpunkterne af OA, OB o. s. v., m, n, p, q Midtpunkterne af AB, BC, CD og DA . En Prismatoide har Endefladerne $abcd$ og $mnpq$, medens Sidefladerne bestemmes ved den brudte Linie $aqdp \dots$ Hvor stort er Prismatoidens Volumen i Forhold til Pyramidens?

5. Projektionstegning.

En Plan er given ved sine Spør, to Punkter i Planen ved deres Projektioner.

Tegn Projektionerne af et regelmæssigt Tetraeder, der har en Sideflade i Planen, en af denne Sideflades Vinkelspidser i det ene givne Punkt, og dens Centrum i det andet Punkt.

Ved Optrækningen tænkes den givne Plan at være gennemsigtig. De givne Linier og Punkter maa ikke indtage særegne Stillinger mod Projektionsplanen.

6. Beregningsopgave.

Arealet af et konveks Trapez er 581,267, en af de ikke parallelle Sider 27,614, en af Diagonalerne 35,208, og dennes Vinkel med de parallelle Sider $31^\circ 19' 14''$.

Beregn Sider og Vinkler i Trapezet.

7. Fransk Stil.

Efter Nederlaget ved Granson var Hertug Karl den Dristige syg af Sorg og Skam i Lausanne ved Genfersøen, hvor han

havde taget Ophold for at ordne sin Hær paa ny¹⁾. Han kom sig imidlertid, og hans Nedslagenhed gav Plads for en feberagtig Virksomhed, saa at han snart atter kunde rykke i Marken og lægge sig for²⁾ Byen Murten³⁾. I denne lille Fæstning, der var et Slags Forværk⁴⁾ for Bern, havde 1600 Bernere indestuttet sig, bestemte paa at holde Stand, indtil Kantonernes Hær kunde komme dem til Hjælp. Uagtet Fjenden stormede flere Gange, svigtede den lille Besætning ikke sit Ord. Næppe var den tredie Storm afslaaet, førend Svejtsershæren kom til Syne paa Højderne, som beherske Sletten ved Murten. Der var mere end 13,000 Fodfolk og 4000 Ryttere. Denne Gang modtog Burgunderne Angrebet i deres Forskansninger og forsvarede sig der med Kraft. Især voldte Artilleriet, som Hertugen havde skabt sig paa ny⁵⁾ ved at smelte Kirkeklokkerne, Svejtserne store Tab. Allerede begyndte Karl at haabe paa et Omslag af Lykken, da der opstod en stor Forvirring midt i Lejren. Svejtsernes Fortrop havde omgaaet den og var trængt derind bagfra. Det lykkedes nu Svejtsernes Hovedstyrke at overskride Lejrvolden⁶⁾ i Fronten og at bemægtige sig Kanonerne. Burgunderhæren blev tilintetgjort. Hertugen banede sig Vej i Spidsen for en lille Rytterafdeling og naaede tilbage til Genfersøens Bredder.

¹⁾ ordne paa ny = reformer. ²⁾ lægge sig for = mettre le siège devant. ³⁾ Murten = Morat. ⁴⁾ Forværk = avant-poste. ⁵⁾ skabe paa ny = refaire. ⁶⁾ Volden = l'enceinte. Tallene skrives med Bogstaver.

B. IV Klases- og alm. Forberedelseseksamen.

Juni 1892.

1. Dansk Stil. Livsskildring af en af Danmarks mest bekendte Mænd.

2. Latinsk Stil.

I den første puniske Krig satte Konsulerne Regulus og Vulso over til Afrika og indtog kort Tid derefter Byen Clupea. Ved Fjendernes Ankomst bleve Karthaginienserne saa forfærdede, at de næsten intet gjorde, der kunde være til Skade¹⁾ for Romerne. Derfor bemægtigede disse sig et stort Bytte, og alt, hvad de toge, gemte²⁾ de i Clupea. Medens dette foregik,

besluttede Senatet, at den ene af Konsulerne skulde vende hjem til Italien og den anden forblive i Afrika. Saaledes skete det, at Regulus blev efterladt i Fjendernes Land. Mod ham sendte Karthaginienserne en Hær, og de vare overbeviste om, at Fjenderne enten vilde blive jagne ud af Landet eller gaa til Grunde; men Regulus slog dem og rykkede frem mod deres By. Da sendte de, berøvede den største Del af deres Tropper og plagede ³⁾ af Sult, Gesandter for at underhandle om Fred. De haarde Betingelser, som Regulus stillede ⁴⁾, bevægede Karthaginienserne til at sætte Lacedæmonieren Xanthippus over en ny Hær. Han viste sig Karthaginiensernes Tillid værdig; thi den romerske Hær blev fuldstændig slaaet, og mange Soldater tillige med Anføreren bleve fangne.

¹⁾ Skade = detrimentum. ²⁾ gemmer = depono. ³⁾ plager = conficio. ⁴⁾ stiller = fero.

3. Engelsk Version.

The town-gate had just been opened, when a traveller came riding on a white horse, with a coal-black poodle ¹⁾ bounding and barking joyfully before him. The rider was a merchant. The roads he travelled were not always safe; so he carried a pair of pistols in his holsters ²⁾, and always had his faithful dog with him; and he would rather have lost a great deal of money than have lost it. Yet by a sad mistake he became its murderer.

In the middle of a wood the dog suddenly began to bark and look up steadily at its master. The latter turned his horse round, but saw nothing. The dog kept on barking, and at last threw itself before the horse, barking louder and behaving more strangely than ever, so that its master at last thought that the poor dog had gone mad. In his fear, and with the greatest sorrow, he took out one of his pistols and fired it at the dog. It fell, and its master rode sadly on.

In the next village, when he stopped to feed his horse, he suddenly noticed that he had lost his money-bag. ³⁾ The thought at once struck him that the dog had acted so strangely to let him know that he had dropped it. Without delay he again mounted and rode back. He found the place where the poor creature had been shot, but it was no more there; only a pool ⁴⁾ of blood on the road showed where it had been wounded, and drops of blood stained ⁵⁾ the road back from the place.

Following this track, he soon found his bag, and beside it the dying dog. The faithful animal knew its master, crawled to his feet, and died.

¹⁾ poodle = Pudel. ²⁾ holster = Pistolhylster. ³⁾ bag, = Pose. ⁴⁾ pool = Pøl. ⁵⁾ to stain — at plette.

4. Aritmetik.

1. Reducer

$$\frac{\sqrt[4]{27} - \sqrt[4]{8}}{\sqrt[4]{3} - \sqrt[4]{2}} - \frac{\sqrt[4]{27} + \sqrt[4]{8}}{\sqrt[4]{3} + \sqrt[4]{2}}$$

2. To Cyklister køre fra København til Sorø (10 Mil). Den ene kører $\frac{1}{2}$ Mil mere i Timen end den anden og bruger derfor 1 Time mindre til hele Turen. Hvor mange Mil i Timen kører hver Cyklist?

3. Et vist Tal er deleligt baade med 196241 og med 330013; er det ogsaa deleligt med de to Tals Produkt?

5. Geometri.

1. En Cirkel rører de to Sider i en Trekant og skærer den tredje. De Vinkler i Trekanten, der ligge ved denne Side, ere henholdsvis 25° og 75° , og den Cirkelbue, der ligger uden for Trekanten er 100° . Hvor store ere de tre andre Cirkelbuers Gradantal?

2. Den ene Vinkel i en Trekant er 120° , og Længderne af de Sider, der indeslutte Vinklen, ere henholdsvis 2 og $\sqrt{3}$. Find Trekantens Areal.

3. Konstruer et Trapez, som kan indskrives i en Cirkel, af en af de Sider, som ikke ere paralelle, en af de paralelle Sider og disses Afstand (Højden).

6. Praktisk Regning.

1. I en Alder af 14 Aar arvede A 103,508 Kr. De bleve indbetalte i Overformyndieriet, hvor de bleve forrentede med 4 pro Cent pro anno; og først da A blev 25 Aar gammel, fik han Kapitalen med Renter og Rentes Rente udbetalt.

For 47,970 Kr. købte han nu Statsobligationer, som han betalte med $97\frac{1}{2}$ pro Cent af den paalydende Værdi, og hvoraf den aarlige Rente var $3\frac{1}{2}$ pro Cent.

Med Resten af Pengene begyndte han en Forretning, men da den gav $6\frac{1}{4}$ pro Cents Tab hvert Aar, hævede han den efter

8 Aars Forløb og anbragte de tiloversblevne Penge saaledes, at de gav ham $3\frac{1}{3}$ pro Cent i aarlig Rente.

Hvor stor en Sum flk han nu i aarlig Rente af hele sin Formue?

2. En Købmand sendte 8 Kasser med 250 Æg i hver Kasse til England. Han havde gennemsnitlig givet 72 Øre for hver Snæs Æg, og Omkostningerne ved Forsendelsen beløb sig til ialt $17\frac{1}{2}$ pro Cent af Indkjøbsprisen. I England viste det sig, at nogle af Æggene vare revnede; for dem betaltes der kun 2 sh pr. Hundrede, medens de øvrige solgtes til en Pris af 6 sh. pr. Hundrede. Hvor mange revnede Æg var der, naar Købmandens Fortjeneste blev 20 pro Cent af hans samlede Udgifter.

18 Kr. = 20 sh.

Ved Afgangseksamen for Studerende samt almindelig Forberedelseseksamen og fjerde Klasses Hovedeksamen mødte som tilforordnede Censorer: Medlem af Undervisningsinspektionen Professor Julius Petersen i Matematik og Fysik, Kand. Weilbach i Græsk, Dr. Starcke i Historie, Dr. Winkel-Horn i Dansk og Oldnordisk, Højskoleforstander V. Petersen i Engelsk og Tysk, Overlærer Dr. Bang i Fransk og Latin, Overlærer Hauch i Latin.

Afgangseksamen for Studerende.

Navne.	Dansk Stil I	Dansk Stil II	Dansk og Oldnordisk	Fransk	Tysk	Engelsk	Historie	Latin (skriftlig)	Latin (mundtlig i det læste)	Latin (mundtlig ikke læst)	Græsk	Aritmetik (skriftlig)	Aritmetik (mundtlig)	Geometri (skriftlig)	Geometri (mundtlig)	Naturfæne (mekan.)	Naturfæne (kem.)	Points	Hovedkarakter
<i>H. Christensen</i>	mg ÷	g +	mg +	mg ÷	mg	»	ug	g ÷	g +	mg	mg +	»	»	»	»	ug ÷	»	93 ² / ₃	1. K.
<i>O. Hoegh-Guldberg</i>	mg ÷	mg ÷	mg	g +	»	mg ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	»	»	»	»	»	g ÷	»	80	2. —
<i>A. Gundersen</i>	mg ÷	mg ÷	mg	g	»	mg	g +	mg ÷	g ÷	g ÷	»	»	»	»	»	mg ÷	»	82 ² / ₃	2. —
<i>V. Jørgensen</i>	g	g +	mg ÷	g	»	mg +	g ÷	g	g ÷	g ÷	»	»	»	»	»	mg ÷	»	66	2. —
<i>E. Külerich</i>	g +	g +	mg ÷	»	»	mg	mg	mg	g +	mg	»	»	»	»	»	ug ÷	»	86 ² / ₃	1. —
<i>L. Müller</i>	mg	mg	ug ÷	ug ÷	ug ÷	»	ug	ug ÷	ug	ug	ug ÷	»	»	»	»	mg +	»	107 ² / ₃	1. —
<i>V. Nielsen</i>	g +	g	mg +	g +	»	g +	g ÷	g ÷	mg ÷	g +	mg +	»	»	»	»	mg	»	79 ² / ₃	mUdm
<i>R. Pedersen</i>	mg	mg	mg +	ug ÷	ug ÷	»	ug	mg	mg	mg	ug	»	»	»	»	ug	»	106 ¹ / ₃	1. —
<i>M. Reimers</i>	mg ÷	mg ÷	mg	g	»	mg +	g	g +	g	g	g +	»	»	»	»	ug ÷	»	82 ¹ / ₃	2. —
<i>B. Thomsen</i>	mg ÷	mg	mg +	mg +	»	mg	ug ÷	ug ÷	g +	mg +	»	»	»	»	»	mg	»	95 ² / ₃	1. —
<i>P. Thomsen</i>	g +	mg ÷	mg ÷	g +	»	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	»	»	»	»	»	g +	»	85 ¹ / ₃	1. —
<i>J. Tørsleff</i>	mg	ug ÷	mg ÷	g	mg ÷	»	ug ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g +	»	»	»	»	ug	»	91	1. —
<i>V. Wittusen</i>	mg	mg	ug ÷	mg	»	ug ÷	mg +	ug ÷	mg	mg	ug ÷	»	»	»	»	ug ÷	»	102 ² / ₃	1. —
<i>L. Zoëga</i>	mg ÷	mg ÷	ug ÷	mg	»	mg ÷	g ÷	mg +	mg +	ug ÷	mg +	»	»	»	»	mg ÷	»	93 ² / ₃	1. —
<i>F. Holm (Privatist)</i>	mg	mg	g	g ÷	g	»	g	mdl	g ÷	g ÷	tg	»	»	»	»	g	»	42	3. —
<i>C. Kofod-Jensen (do.)</i>	mg +	mg +	ug ÷	mg	»	mg +	mg +	g ÷	g ÷	g	mg	»	»	»	»	g ÷	»	85 ² / ₃	1. —
<i>Edv. Bergmann</i>	g +	g +	mg	g	»	mg	mg ÷	»	»	»	»	mg ÷	ug ÷	mg	ug	ug ÷	ug	92 ² / ₃	1. —
<i>Ch. Elle</i>	g ÷	g	mg ÷	mg ÷	»	g +	g	»	»	»	»	mg ÷	ug ÷	mg +	mg +	mg	ug ÷	85 ¹ / ₃	1. —
<i>A. Juul</i>	g +	mg ÷	ug ÷	mg	mg	»	mg +	»	»	»	»	mg ÷	ug ÷	mg	mg	mg +	mg +	98	1. —
<i>L. Landgaard</i>	mg ÷	g +	ug ÷	g +	mg	»	g +	»	»	»	»	mg	g ÷	g +	g +	g +	ug ÷	84	1. —
<i>L. Schlichtrull</i>	g	g	mg ÷	g	mg ÷	»	mg	»	»	»	»	g ÷	ug ÷	ug ÷	ug	mg +	mg +	91	1. —

Fjerde Klasses Hovedeksamen.

Navne	Dansk	Tysk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturhistorie	Aritmetik	Geometri	Græsk	Naturlære	Samlet Pointisantal	Points i Afslutningsfagene
<i>L. Bendixen</i>	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	g ÷	tg ÷	mg	g	tg ÷	mg ÷	»	58 ¹ / ₃	20 ¹ / ₃
<i>W. Benzon</i>	mg	g ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	mg	mg	g ÷	g ÷	mg ÷	»	73	29
<i>L. Bøsen</i>	mg ÷	mg	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug	ug	mg	ug ÷	»	ug ÷	78 ² / ₃	34 ¹ / ₃
<i>S. Buch</i>	mg ÷	mg	g ÷	tg ÷	g ÷	tg ÷	tg ÷	g ÷	tg ÷	»	g	37	8 ¹ / ₃
<i>C. Busch</i>	g	mg	mg	mg	g ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	»	mg ÷	74	34
<i>A. Christensen</i>	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug	ug ÷	ug	»	ug	81	37 ¹ / ₃
<i>H. Christensen</i>	g	g ÷	g ÷	g ÷	g ÷	g ÷	g	g	g ÷	»	»	52 ¹ / ₃	23
<i>K. Christensen</i>	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug	mg	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	»	76 ¹ / ₃	35
<i>J. L. la Cour</i>	g	g ÷	g ÷	g ÷	ug	mg	ug ÷	ug ÷	ug ÷	»	ug	69 ² / ₃	27 ² / ₃
<i>P. Ferrall</i>	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	ug ÷	»	mg ÷	74 ² / ₃	34 ¹ / ₃
<i>H. Fridericia</i>	mg	ug ÷	mg ÷	mg ÷	ug	ug ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	»	76 ¹ / ₃	33 ² / ₃
<i>J. C. Høegh-Guldberg</i>	mg	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	tg ÷	mg ÷	»	68 ¹ / ₃	27 ² / ₃
<i>N. V. Hoffmeyer</i>	mg	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	mg ÷	ug ÷	»	mg ÷	71	29
<i>O. Jørgensen</i>	ug ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	ug	ug ÷	mg ÷	g	mg ÷	mg	»	79	33 ² / ₃
<i>Th. Kastrop</i>	mg	g ÷	g	g ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	ug	g ÷	»	63 ² / ₃	32 ¹ / ₃
<i>E. Küllerich</i>	mg	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	mg	mg ÷	»	77 ² / ₃	34 ¹ / ₃
<i>C. Langballe</i>	mg	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	g	g	g ÷	»	65	29 ¹ / ₃
<i>C. Rosenstand</i>	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g	mg	mg	ug ÷	mg ÷	mg ÷	»	mg ÷	72 ² / ₃	32
<i>O. Schlichtkrull</i>	mg	g ÷	g ÷	mg ÷	ug	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg	»	65 ² / ₃	28 ¹ / ₃
<i>A. Thomsen</i>	g ÷	mg ÷	g ÷	g	mg ÷	mg	ug	ug ÷	ug ÷	»	ug ÷	73	31 ¹ / ₃
<i>J. Woldby</i>	mg	tg	g ÷	mg	mg ÷	mg	ug ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	»	67	27 ² / ₃
<i>Karen Vel Jeppe (Pr.)</i>	»	mg ÷	»	g ÷	»	mg	ug	»	»	»	»	»	33 ² / ₃
<i>Jens Pedersen (do.)</i> ..	»	»	»	g	»	»	»	»	»	mg	»	»	»
<i>Vald. Sørensen (do.)</i> ..	»	»	»	ug ÷	»	»	»	»	»	»	»	»	»

Proven i Latin for Pharmaceuter er i dette Skoleaar ikke afholdt.

Om Konfirmandundervisningen. I forrige Aars Program meddelte Skolens Rektor Disciplenes Forældre, at han i Februar 1892 havde indgivet et Andragende til Byens Præster om at henlægge Konfirmandernes Undervisning til Eftermiddagstimerne, og at han havde Haab om, at dette vilde opnaaes ved venlig Imødekommenhed fra de Herrer Gejsliges Side. Dette Haab er ikke gaaet i Opfyldelse. I en Skrivelse af 14. Febr. 1893 fra Hs. Højærværdighed Stiftsprovsten modtog Skolen de Herrer Præsters afslaaende Svar. Rektoren troede, at denne Sag var af saa stor Betydning for Skolen, at han turde indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med et Andragende, om at hele dette Forhold med Konfirmandundervisningen maatte optages paany til Overvejelse; hvilket skete i en Skrivelse af 11. Marts 1893. Under 16. Maj 1893 meddelte Ministeriet Rektor, at det ikke ser sig i Stand til at foretage noget i denne Anledning. De tvende Skrivelser, hvorved denne Sag har fundet sin Afgørelse, aftrykkes her nedenunder til Efterretning for Hjemmene.

I.

Velbaarne Hr. Rektor Dahlenborg!

I Anledning af Deres Skrivelse af 11. Febr. f. A., hvori De anmoder mig og Byens andre Præster om at henlægge Konfirmandundervisningen til Eftermiddagstimer, skal jeg herved tillade mig at meddele Følgende:

Efter at vi have taget denne Sag under omhyggelig og velvillig Overvejelse, ere vi komne til den Overbevisning, at det vilde være i høj Grad skadeligt for

Konfirmandforberedelsen, hvis den blev henlagt til ovennævnte Tid, dels fordi hverken Konfirmanderne eller vi i saa Fald kunde møde med friske Kræfter, dels fordi den store Mængde af Konfirmander fra By-skolerne, som om Eftermiddagen gaa Ærinder og udfører andet Arbejde for Byens Købmænd og Haandværkere, enten maatte opgive dette Erhverv eller utvivlsomt ofte vilde blive borte fra Forberedelsen. Hertil kommer, at Præsterne ikke sjældent vilde blive forhindrede i at have Konfirmanderne hos sig paa den Tid af Dagen paa Grund af kirkelige Forretninger, Skolekommissions- og Kirkeinspektionsmøder o. s. v. Vi maa derfor beklage, at vi ikke se os i Stand til at imødekomme Deres Ønske.

Naar det har varet saa længe, inden jeg har besvaret ovennævnte Skrivelse, da har dette sin Grund i følgende Omstændigheder. Nogle faa Dage efter Modtagelsen af den, sendte jeg den rundt til Byens Præster og indbød dem til et Møde, som nærmere vilde blive bestemt; imidlertid blev Pastor Smith befordret til andet Embede, hvorfor jeg fandt det hensigtsmæssigt at udsætte Sagens Afgørelse, indtil hans Eftermand var kommen hertil. Dette skete d. 24. Juli; i den nærmeste Tid derefter vare et Par af Præsterne bortrejste; omsider samledes vi til et Møde i September, paa hvilket vi enedes om at svare Dem som ovenfor er anført. I en Samtale meddelte jeg Dem nogle Dage efter, hvad vi Præster havde bestemt os til. De anmodede mig da om skriftligt Svar, for at det kunde blive optaget i Skolens Program, hvilket jeg lovede at give. Men da Trykningen af Programmet jo dengang ingenlunde var for Haanden, antog jeg, at det ikke hastede med at give Dem skriftligt Svar, saa meget mere som De jo havde faaet et mundtligt, og Sagen dermed var afgjort, eftersom det jo ved Forordningen af 13. Januar 1736,

§ 6, jfr. § 4, er overladt til Præsterne at bestemme Tiden for Konfirmandundervisningen, jfr. C. M. Skr. til Rektoren for Nykøbing Catedralskole, den 11. November 1859.

Aarhus Stiftsprovstebolig, den 14. Februar 1893.

Allerærbødigst

H. Sørensen.

II.

Efter at have brevvexlet med Biskoppen over Aarhus Stift i Anledning af Hr. Rektorens Skrivelse af 11. Marts d. A. om, at Tiden for Konfirmationsforberedelsen, der i Aarhus falder sammen med den daglige Skoletid, maa blive henlagt til en fra denne forskjellige Tid paa Dagen, skal Ministeriet tjenstligt meddele Dem til behagelig Efterretning, at man ikke ser sig i Stand til at foretage noget i denne Anledning.

P. M. V.

A. Asmussen.

Stemann.

Til
Rektor for Aarhus Katedralskole.

Udenbys Disciple. Forældre eller Værger gøres opmærksomme paa, at det er af stor Betydning, hvor og hvorledes Drengene anbringes i Byen, naar de forlade deres egentlige Hjem. Det er ingenlunde nok, at der sørges for deres legemlige Behov ved passende Bolig, Kost og Pleje, men der maa ogsaa være det tilbørlige Tilsyn med deres Opførsel og Arbejde. I den Henseende maa Skolen, hvem alt dette er i høj Grad magtpaaliggende, ønske, at der hersker Enighed imellem den og Disciplenes Foresatte, og derfor indstændig anmode disse om at tage Hensyn til følgende Foranstaltninger

angaaende Disciple, der ikke ligefrem ere satte i Huset hos Folk, der betragte dem som deres egne og have Vilje og Ævne til at sørge for deres saavel aandelige som legemlige Vel.

1. Naar en udenbys Discipel optages i Skolen, meddeles det Rektor, hvor han ønskes anbragt, og ligesom Anvisning i denne Henseende vil blive givet, saaledes forventes det, at Forældrene ville tage tilbørligt Hensyn til Rektors Misbilligelse af Valget.

2. Skolen bør altid være underrettet om, hvor saadanne Disciple bo, samt naar de flytte, hvilket ikke maa ske uden Forældrenes Vidende og Tilladelse.

3. Det fraraades indstændig at sætte Disciple paa Steder, hvor de have alene Bolig med Kost, men mangle Tilsyn. Det gaar ikke an, at Port- eller Gadedorsnøgle stilles til deres vilkaarlige Raadighed.

4. Det forventes, at der ved Aftale mellem Rektor, Forældre og Værter tilvejebringes et saadant Tilsyn med slige Disciples Arbejdstid og Opførsel i deres Bolig, at Skolen kan være tilfreds dermed.

5. For Disciple, som ikke ere anbragte i Pension, bør der kunne angives en Værge i Byen, som kan repræsentere de fraværende Forældre. Om Overtagelse af saadant Hverv kunne Forældrene, naar de ikke kende nogen dertil skikket Person, henvises til at forhandle med en af Lærerne.

III.

Skolens Beneficier.

A. De Beneficier, som bortgives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter Rektors Indstilling*), have i Beneficieaaret 1892—93 været tillagt følgende Disciple:

1. Fri Undervisning: Schack August Stenberg Krogh, Christian Ingerslev, Christian Herman Kalkar Seidlin, Viggo Westergaard, Daniel Christian Gustav Vilhelm Birch, Alfred Ross Christensen, Otto Kaalund Jørgensen, Ejnar Frederik Carl Kiilerich, Knud Albert Valdemar Høeg Christensen, Jens Larsen

---

*) Det meddeles herved til Forældres og Værgers Underretning, at Ansøgninger om fri Skolegang eller de dermed i Forbindelse staaende Stipendier, efter et trykt Skema, som udleveres paa Forlangende, maa indgives til Rektor ved det ny Skoleaars Begyndelse, senest til Begyndelsen af September. Uagtet et Beneficium kun tildeles for et Aar ad Gangen, fra Oktober til Oktober, behøver den, der allerede har nydt et saadant, ikke fremdeles at ansøge derom, ligesom Skolen ogsaa selv indstiller dem, der ere værdige dertil, til Forhøjelse af et lavere Beneficium. De øvrige Legater ansøges ikke, men tildeles efter Indstilling og Bestyrelsens Beslutning. Ingen Discipel kan ansøge om Beneficium før efter et Aars Skolegang; dog har der i de senere Aar paa Finansloven været tilstaaet 12 Pladser for hele Landet til saadanne Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra.

Faurschou la Cour, Morten Peter Thorvald Kastrup, Anton Emil Lenbroch, Anker Jørgen Jensen, Herman August Busch, Harald Müller, Carl Frederik Møller Holst, Gustav Herman Evert (fra 19. August).

2. Nedsat Betaling: Niels Ludvig Boesen, Jens Peder Pedersen, Albert Marius Hald, Peter Jacobsen Faurschou, Frederik Vilhelm Bülow, Harald Axel Adolf Bense, Morten Nielsen, Frederik Christian Hansen, Axel Valdemar Kondrup, Viggo Frederik Larsen, Frants Mathæus Henriksen, Ove Gerdes Hansen, Axel Gunder Petersen, Axel Müller.

3. Mellemste Stipendium: Chr. Peter Beck.

4. Laveste Stipendium: Valdemar Christensen, Axel Valdemar Raphael Petersen, Axel Højmark for 1 Kvartal, Niels Aabling for 3 Kvartaler, Georg Carlsen.

5. Ekstraordinære Gratister: Niels Volmer Biering Hoffmeyer, Axel Engell.

6. Puggaards Legat. Alfred Sophus Wahl Asmussen.

B. Det grevelig Moltkeske Legat for Embedsmændsønner (2 Portioner, hver paa 80 Kr), hvortil Lehnsbesidderen paa Grevskabet Bregentved udnævner oppebæres af A. S. W. Asmussen og J. N. Thomsen.

C. Rosenkrantz's Legat (aarlig 93½ Kr.) uddeles til 4 værdige og trængende Disciple af Biskoppen og Rektor, med Stadfæstelse af Stifterens, Rigsraad Rosenkrantz' Descendent, Besidderen af Stamhuset Rosenholm. Deraf fik L. Müller 24 Kr. 50 Øre, R. V. Pedersen, L. J. Zoëga og H. Christensen hver 20 Kroner.

D. Pastor Hertels Legat (henved 20 Kr. hvert andet Aar), navnlig bestemt til Flidsbelønninger af gode Bøger for Disciple af Mellemklasserne, der gøre god Fremgang i Særdeleshed i Religion, latinsk og græsk Sprogkundskab. Rektor indstiller til Stiftsøvrighedens Approbation. Blev ikke uddelt.

E. Student Davidsens Legat (2 Portioner, hver paa 20 Kr.) tildelte efter Rektors Indstilling af Stiftsøvrigheden til S. C. E. Kiilerich og D. C. G. V. Birek.

F. Det Fogh-Wilsterske Legat (1 Portion paa 20 Kr.) tildelte en Dimittend efter Rektors Indstilling af Ejeren af Ryomgaard, nu Godsejer Mourier-Petersen: J. A. Tørsleff.

G. Stougaards Legat (1 Portion paa 16 Kr. til en Dimittend) tildelte efter Rektors Indstilling af Stiftsøvrigheden til Louis Müller.

H. Pastor Schoubyes Legat (1 Portion paa 80 Kr.) tildelte af Rektor og Lærerne til en Dimittend: J. L. Zoëga. Legatet kan ogsaa gives til en Student af Testators Slægt.

I. Kantor Kabells Legat (1 Portion paa 80 Kr.) tildelte af Rektor og Lærerne til en Dimittend: Louis Müller.

K. Pastor A. L. Kabells Legat (1 Portion paa 80 Kr.) tildelte af Rektor og Lærerne til en Dimittend: R. V. Pedersen. Legatet kan ogsaa gives til en Realist, der har taget Adgangseksamen til polyteknisk Lærcanstalt.

L. Nis Nissens Legat. Renterne for 1892 udgjorde 1053 Kr. 33 Øre, hvilket Beløb af Rektor og Lærerne kort før Juleferien blev saaledes fordelt:

1. De $\frac{4}{5}$ af de faste Renter (til uformuende Disciple, der vise god Opførsel) 842 Kr. 66 Øre: V. Westergaard 62 Kr. 66 Øre, V. Birck 50 Kr., C. Seidelin 40 Kr., E. Kiilerich 50 Kr., A. R. Christensen 50 Kr., K. Høeg Christensen 50 Kr., L. Boesen 50 Kr. O. K. Jørgensen 50 Kr., C. Ingerslev 50 Kr., J. la Cour 40 Kr., Anker Jensen 40 Kr., E. Lenbroch 40 Kr., A. Krogh 30 Kr., M. Kastrop 30 Kr., J. P. Pedersen 50 Kr., V. Sørensen 50 Kr., A. Hald 30 Kr., P. J. Faur-schou 20 Kr., H. Busch 20 Kr., F. Henriksen 20 Kr., Kai Fischer Jørgensen 20 Kr.

2. Den $\frac{1}{5}$ (til Disciple, der uden egentlig at behøve Understøttelse udmærke sig ved Flid og Sædelighed) 210 Kr. 66 Øre: H. Wistoft 20 Kr. 66 Øre, R. Henchel 20 Kr., P. Böttiger 20 Kr., J. Høgh-Guldberg 20 Kr., S. Fenger 20 Kr., O. C. Wilcken 20 Kr. L. Sørensen 20 Kr., P. Sørensen 20 Kr., A. Engell 20 Kr., J. C. Christophersen 15 Kr., J. Chr. Sørensen 15 Kr.

M. P. Th. Andersens Mindelegat uddeltes saaledes: Alfred Ross Christensen 40 Kr., Anker Jensen 40 Kr.

**De bortgivne Fripladsers Værdi i Forhold til de indbetalte Skolepenge for
Aarhus Katedralskoles Vedkommende.**

Beneficiaaar	Discipeltallet	Stipendiernes og Beneficiernes Antal										Skolebetaling						
		Pengestipendier Portioner á			Ialt i Penge		Hel Friplads	Halv Friplads	Værdien af de bortgivne hele og halve Fripladser		Private Legater		Indbetalt i Skolepenge		Værdien af de bortgivne Fri- pladser plus de udbetalte Sti- pendier		Ialt	
		100 Kr.	70 Kr.	40 Kr.	Oplagt	Udbet.					Discipel tal	Pengebeløb						
Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.					
1887—88...	171	»	1	4	»	230	22	16	3,886	50	1	80	16,559	50	4,116	50	20,676	»
1888—89...	180	»	1	4	»	230	27	14	4,104	50	1	80	16,992	50	4,334	50	21,327	»
1889—90...	180	»	1	4	»	230	24	22	4,161	»	1	80	17,082	40	4,391	»	21,473	40
1890—91...	184	»	1	4	»	230	25	20	4,188	50	1	80	17,107	70	4,418	50	21,526	20
1891—92...	172	»	1	4	»	230	23	18	3,759	50	1	80	15,822	50	2,989	50	19,812	»

Oplysninger om Beneficiefordelingen i de offentlige lærde Skoler for Skoleaaret 1891—92

(alfattede paa Grundlag af Forholdene den 1 Oktober 1891).

	Metropolitan- skolen	Frederiks- borg Sk.	Roskilde Skole	Odense Sk.	Nykøb. Sk.	Aalborg Sk.	Aarhus Sk.	Ribe Sk.	Viborg Sk.	Randers Sk.	Horsens Sk.	Rønne Sk.	Ialt	Procent af Fripladserne
Discipeltallet d. 1. Oktb. 1891 var	196	104	129	213	90	158	172	104	102	147	118	102	1635	»
Antallet af privilegerede Gratister udgjorde	1	2	»	1	3	»	3	1	3	6	»	3	23	»
Til Rest.	195	102	129	212	87	158	169	103	99	141	118	99	1612	»
Antallet af ordinære Fripladser*)	10	17	22	35	15	26	28	34	17	24	20	33	281	»
Disse ere saaledes fordelte med Hensyn til Forældrenes Livs- stilling:														
1. Jordbrugere.	$\frac{1}{2}$	$4\frac{3}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	3	»	$6\frac{2}{2}$	5	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{2}{2}$	$31\frac{13}{2}$	$13\frac{34}{}$
2. Næringsdrivende	$2\frac{4}{2}$	$3\frac{3}{2}$	$6\frac{1}{2}$	$8\frac{3}{2}$	$5\frac{2}{2}$	$2\frac{4}{2}$	$9\frac{3}{2}$	$13\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	$7\frac{3}{2}$	4	$9\frac{9}{2}$	$72\frac{34}{2}$	$31\frac{68}{}$
3. Kgl. Embedsmænd	»	$2\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$	$4\frac{3}{2}$	3	$4\frac{2}{2}$	$6\frac{2}{2}$	2	2	1	$4\frac{2}{2}$	$2\frac{3}{2}$	$38\frac{14}{2}$	$16\frac{01}{}$
4. Skolelærere og andre offentlige Bestillingsmænd	$2\frac{2}{2}$	$1\frac{2}{2}$	$4\frac{1}{2}$	$4\frac{4}{2}$	$1\frac{1}{2}$	8	$3\frac{4}{2}$	2	$4\frac{1}{2}$	$8\frac{3}{2}$	$3\frac{2}{2}$	1	$39\frac{18}{2}$	$17\frac{08}{}$
5. Andre Livsstillinger	»	$2\frac{1}{2}$	1	$1\frac{1}{2}$	1	$1\frac{4}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	1	$1\frac{2}{2}$	$1\frac{1}{2}$	6	$16\frac{10}{2}$	$7\frac{48}{}$
6. Enker (efter Mænd af alle Kl.)	$4\frac{1}{2}$	»	»	$8\frac{1}{2}$	1	$2\frac{2}{2}$	$2\frac{0}{2}$	$7\frac{1}{2}$	»	$2\frac{2}{2}$	$2\frac{4}{2}$	6	$32\frac{17}{2}$	$14\frac{41}{}$
Ialt.	$6\frac{8}{2}$	$12\frac{10}{2}$	$20\frac{4}{2}$	$29\frac{12}{2}$	$13\frac{4}{2}$	$20\frac{12}{2}$	$20\frac{10}{2}$	$32\frac{4}{5}$	$16\frac{2}{2}$	$19\frac{10}{2}$	$15\frac{10}{2}$	$26\frac{14}{2}$	$228\frac{100}{2}$	$100\frac{00}{}$

NB. Brøkerne angive, hvor mange halve Fripladser, der ere fordelte.

Under Nr. 1 ere ogsaa Husmænd paa Landet, der ved Siden af Jordbrug drive Haandværk, henregnede. Under Nr. 2 ere indbefattede Prokuratorer, private Bestillingsmænd, Branddirektører og lignende Forretningsbestyrere, medens Statens og Kommunernes Bestillingsmænd, derunder Retsfuldmægtige, ere samlede under Nr. 4. Betegnelsen »andre Livsstillinger« i Nr. 5 indbefatter bl. a. Personer uden bestemt Beskæftigelse, forhenværende Landmænd, fallerede Næringsdrivende og Udvandrede; desuden pensionerede Embeds- og Bestillingsmænd.

*) For Metropolitanskolen $\frac{1}{20}$, for Ribe og Rønne Skole $\frac{1}{3}$, og for de øvrige Skoler $\frac{1}{6}$ af Discipeltallet med Fradrag af de privilegerede Gratister.

IV.
Oversigt

over

Indtægter og Udgifter i Finansaaret 18⁹²/₉₃.

Indtægter.

Overskud af Jordebogsindtægter	29048 Kr. 35 Øre.
Rente af Skolens Formue	3763 — 09 —
Skolekontingenter	15110 — 90 —
Forskellige Indtægter	82 — » —
Sum	48004 Kr. 34 Øre.

Udgifter.

Lønninger til Lærerne	40266 Kr. 67 Øre.
Inspektør og Bibliotekar	600 — » —
Løn til Pedel	650 — » —
Erstatning for Andel i Skolepenge	592 — » —
Timeundervisning	6021 — 50 —
Pension	2597 — 33 —
Bibliotek	1042 — 79 —
Bygningsudgifter	1040 — 19 —
Lejeudgift	325 — » —
Inventar	425 — 66 —
Brændsel og Belysning	1629 — 17 —
Skatter	374 — 61 —
Regnskabsføring	920 — » —
Forskellige Udgifter	1904 — 05 —
Undervisning i Skydevaabens Brug	170 — 52 —
Efter Decision	» — 60 —
Sum	58560 Kr. 09 Øre.

V.

Undervisningen.

Fordringerne ved Optagelsesprøven ere (ifølge Anordning af 4. August 1871 og 16. Juni 1882) følgende:

1. **I Modersmaalet:** Dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift.

2. **I Tysk:** Det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider.

3. **I Fransk:** Det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog.

4. **I Geografi:** En Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog.

5. **I Historie:** Danmarks Historie i samme Udstrækning som opgives ved 4. Klasses Hovedeksamen.

6. I Religion: Bibelhistorie i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus.

7. I Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog.

8. I Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple Opgaver som dem, der pleje at henføres under Reguladetri.

A. Oversigt over hvad der er læst i Skoleaaret, og hvad der opgives til Aarsproven.

Dansk.

I Kl. (Rektor og Krag). *Pio* og *Wimmers* Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af Læsebogen er en Del Digte lærte udenad. *Bojesens* danske Sproglære læst og repeteret. 28 Stile. Enkelte større Digterværker ere forelæste.

I Realkl. (Rektor og Krag). *Pio* og *Wimmers* Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. *Bojesens* Sproglære læst og repeteret. En Del Digte lærte udenad. Enkelte Digterværker af Holberg og Hostrup ere forelæste. 32 Stile.

II Kl. (Stegmann). *Pio* og *Wimmers* Læsebog for Mellemklasserne benyttet til Oplæsning og Analyse. *Arentzens* nordiske Mytologi. Enkelte Digterværker ere forelæste. 37 Stile.

II Realkl. (Stegmann). *Pio* og *Wimmers* Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse. *Arentzens* nordiske Mytologi. *Bojesens* Sproglære repeteret. Udvalgte Stykker af danske For-

fattere ere forelæste, og enkelte Digte lærte udenad. 37 Stile.

III Kl. A og B. (Krag). *Chr. Flors* Haandbog fra Side 15 indtil Side 363 er benyttet til Oplæsning (enkelte Stykker forbigaaede), og det vigtigste af Forfatterbiografierne er gennemgaaet; flere større Digterværker ere forelæste. 24 Stile.

III Realkl. (Krag). *Fengers* Læsestykker af danske Forfattere ere benyttede til Oplæsning og Analyse. Nogle større Digterværker ere forelæste, og et enkelt større Digt er lært udenad. *Bojesens* Sproglære er repeteret. 28 Stile.

IV Kl. (Krag). Den sidste Halvdel af *Flors* Haandbog er gennemgaaet med enkelte Forbigaaelser. 24 Hjemmestile. Iøvrigt som i III Kl.

IV Realkl. (Krag). Efter *Fengers* Læsestykker ere de vigtigste Forfattere gennemgaaede; enkelte større Digterværker ere forelæste. *Bojesens* Sproglære repeteret. 26 Stile.

V Kl. (Lund). *Rønnings* Literaturhistorie S. 1—60 og S. 109—113. Prøver af Literaturen før 1800 samt enkelte Værker fra dette Aarhundrede ere forelæste. 16 Stile.

VI Kl. (Lund). *Rønnings* Literaturhistorie S. 61—106 samt en Del af Literatur-Leksikon S. 125—150. Det i denne og den foregaaende Klasse læste er repeteret. For Holbergs Vedkommende har Behandlingen været noget udførligere. En Del større og mindre Digterværker ere forelæste. 16 Stile. Svensk efter Hammerichs Læsestykker.

Oldnordisk.

(Lund).

V Kl. *Wimmers* Læsebog S. 1—16 og S. 26—60; til Eksamen opgives S. 1—16 og S. 36—60. Det vigtigste af *Wimmers* mindre Formlære. Under Læsningen er der foretaget Analyse af de vigtigste Sprogformer med stadig Henførelse til Dansk og tilknyttede sproghistoriske Bemærkninger.

VI Kl. *Wimmers* Læsebog S. 16—26, 61—107. *Wimmers* mindre Formlære repeteret. Der opgives til Afgangseksamen: S. 45—53, 55—60 og 63—107. (Versene i Gumlaugs Saga ere forbigaede.)

Tysk.

I Kl. (Stegmann). *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne, 6. Udg., S. 112—127, 132—145, 196—210. Formlæren efter *Kaper* til de sammensatte Verber med Undtagelse af Kønsreglerne. Gloser efter *Schmidt-Phiseldecks* Samling S. 3—13. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere, 8. Udg., S. 5—15.

I Realkl. (Stegmann). *Kapers* Læsebog for Mellemklasserne, 6. Udg., S. 110—115, 122—127, 132—157, 196—207. Grammatik, Gloser og Stiløvelser som I stud. Kl.

II Kl. (Lorentzen). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Klasser, 3. Udg., S. 36—58, 96—107 og 281—296. Formlæren efter *Kaper*. Gloser efter *Schmidt-Phiseldecks* Samling. *Kapers* Stiløvelser for Beg., 7. Udg., S. 17—38.

II Realkl. (Lorentzen). *Kaper* og *Simonsens* Læsebog for de højere Klasser, 3. Udg., S. 1—35,

52—58 og 67—77. Formlæren er læst efter *Kapers* Grammatik. Gloser efter *V. Schmidt-Phiseldecks* Samling. *Kapers* Stiløvelser for Beg., 7. Udg., S. 17—38.

III Kl. (Stegmann). Samme Læsebog, 3. Udg., S. 167—188, 205—15, 258—266 samt (i den poetiske Del) S. 378—383. Afsnittet om sammensatte Verber samt Ordføjningslæren til Genitiv er gennemgaaet og Formlæren repeteret. *Kapers* Stiløvelser for Beg., 8. Udg., S. 24—26, 29—36, 45—47 (til Dels kun Halvdelen af hvert Stykke). Gloser efter *V. Schmidt-Phiseldecks* Samling, S. 23—34. Af *Hauffs* Märchen er læst 115 Sider som Maanedslæsning.

III Realkl. (Stegmann). Samme Læsebog 3. Udg., S. 96—107, 167—188, 215—227, 266—270 samt af Digtene S. 404—406. Formlæren er repeteret efter *Kapers* Grammatik; af Syntaksen er læst til Genitiv. *Kapers* Stiløvelser for Beg., 8. Udg., S. 45—51. Gloser efter *V. Schmidt-Phiseldecks* Samling S. 19—32, Som Maanedslæsning: *Hauffs* Märchen, 100 S.

IV Kl. (Stegmann). Samme Læsebog, 3. Udg., S. 205—227, 258—266 og af Digtene S. 363—368 og 388—397. Resten af Ordføjningslæren er gennemgaaet og hele Grammatikken repeteret. Som Maanedslæsning omtrent 40 Sider af Læsebogen og 120 Sider af *Hauffs* Märchen. *Kapers* Stiløvelser for Beg., 5. Udg., S. 36—38, 45—54 og 65—68 (til Dels kun det halve af hvert Stykke). Glosesamlingen læst ud.

IV Realkl. (Lorentzen). Samme Læsebog, 2. Udg., S. 219—227 samt *Schillers* Wilhelm Tell, 3. og 4. Akt. Repeteret Læsebogen, S. 1—52, 167—188, 360—363, 365—368, 385—392, 413—417. Som Maanedslæsning:

læsning er læst af Læsebogen S. 72—107, 131—167 og 281—297. Af *Kapers* Stiløvelser for Beg. er gennemgaaet, mundtlig eller skriftlig, Afsnittet om de sammensatte Verber, samt største Delen af Afsnittet om de stærke Verber.

V Kl. (Stegmann). *Hoffmann*: Fräulein von Scudéry. *Schiller*: Wallensteins Lager. Hjemme er læst efter eget Valg 200—400 Sider af forskellige Forfattere. Ordsløjningslæren er gennemgaaet, og en Del af Formlæren repeteret. *Kapers* tyske Stiløvelser for de højere Klasser S. 5—30.

VI Kl. (Stegmann). *Polzl*: Goethes und Schillers Prosa, S. 1—38. *Knauths* Auswahl deutscher Gedichte, S. 110—203 (i Udvalg). Hjemme: efter eget Valg 400—500 S. af forskellige Forfattere. *Kapers* Stiløvelser for højere Klasser S. 12—37. Grammatiken er repeteret.

Fransk.

1. Kl. (Sveinbjørnsson). *Carl Michelsens* Fransk for Begyndere er læst helt igennem; en Del Smaalhistorier lærte udenad. *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 1—21 mundtlig og skriftlig (30 Stile); de første 9 Stk. opgives; nogle Diktatøvelser. Grammatik i Forbindelse med Læsebogen og Stiløvelserne.

I Realkl. (Sveinbjørnsson). *Michelsens* Fransk for Begyndere læst helt igennem. *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 1—15 (Stk. 1—9 opgives til mundtlig Examination). Formlæren gennemgaaet og lært i Forbindelse med Lærebøgerne.

II Kl. (Sveinbjørnsson). *Michelsen*: Fransk for Mellemklasser, S. 1—52; Ordsprogene, samt en Del Smaahistorier ere lærte udenad. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 10—33. Nogle Diktatøvelser. Formlæren efter *Jungs* Grammatik.

II Realkl. (Sveinbjørnsson). Samme Bog som i II st. Kl. S. 1—37; Ordsprogene lærte udenad. *Jungs* Formlære. *Michelsens* Stiløvelser I, Stk. 10—28 mundtlig og skriftlig (30 Stile).

III Kl. A. (Sveinbjørnsson). *Jungs* Læsebog for Mellemklasser S. 126—205. *Jungs* Stiløvelser Stk. 46—60. Ex tempore: Mme de Girardin: la Joie fait peur. Formlæren efter *Jung*. En Del Diktatøvelser.

III Kl. B. (Sveinbjørnsson). Samme Bog S. 86—96, 150—205. Iøvrigt som III A.

III Realkl. (Sveinbjørnsson). *Jungs* Læsebog for Mellemklasserne, S. 96—152; ex tempore: Mme de Girardin: la Joie fait peur. Formlæren repeteret efter *Jung*. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser I: Stk. 27—43; samt Diktatøvelser.

IV Kl. (Sveinbjørnsson). *Baruël* og *Trier*: Udvalgte Stykker af den franske Literatur før 1830, S. 65—79, 101—112, 189—227, 239—248. Extemporal-læsning efter samme Bog, S. 1—24, 79—86, 112—136. Formlæren repeteret efter *Jung*, det vigtigste af Syntaksen lejlighedsvis paapeget under Læsningen.

IV Realkl. (Sveinbjørnsson). *Jungs* Læsebog for Mellemklasserne, S. 24—44, 80—165, 195—205,

læst og repeteret. Extemporallæsning efter samme Bog c. 30 Sider samt Mme de Girardin: la Joie fait peur, oversat og læst op. Formlæren efter *Jung*. Mundtlige Øvelser efter *Michelsens* Stiløvelser.

V Kl. (Rektor.) Af *Nyrops Lectures françaises* I læst statarisk le Siège de Paris af *Sarcey*. Som Extemporallæsning: Resten af samme Bog og noget efter *Boissier*: Cicéron et ses amis Maanedslæsning: le Village af *Feuillet*. Maanedslæsningen er helt oversat paa Skolen. Syntaksen forfra til Talordene Kap. 5 efter *Garrigues*. Stile efter *Giedes* Stiløvelser, de sproglige 56, Matematikerne 44. Mundtlig Stil efter *Jungs* Stiløvelser.

VI Kl. (Rektor.) *C. Nyrops Lectures françaises* I. Extemporallæsning i samme Bog samt i Cicéron et ses amis af *Boissier*. Som Maanedslæsning: *A. Musset*: Carmosine. Syntaksen fra Subjonctif og ud efter *Garrigues* Grammatik og repeteret hele Grammatiken. De sproglig-historiske Disciple have skrevet 52 Stile, Matematikerne 25 og have haft mundtlig Stil en Gang om Ugen.

Engelsk.

(Kleisdorff, undt. I R, II R. og III R. Lorentzen).

I Realkl. *Brekkes* Læsebog for Begyndere, S. 1—56. C. 30 Diktatstile og Afskrifter.

II Realkl. *Brekkes* Læsebog for Begyndere, S. 56—103. De danske Stykker (S. 104—113) ere oversatte skriftlig. 27 Hjemmestile. Gloser efter: Engelske Ord til Udenadslæren.

III Realkl. *Brekkes* Læsebog for Mellemlklasserne S. 13—118. Som Maanedslæsning: S. 1—13 og 118—184. *Løkkes* mindre Gr. Formlæren. Gloser efter: Engelske Ord til Udenadslæren. *Nissens* Opgaver til Versioner; 1 Version om Ugen, i alt c. 35.

IV Realkl. *Brekkes* Læsebog for Mellemlkl. S. 49—67, 242—257, 261—281. *Hansens* Digte (c. 45. S.). Som Maaned- og Extemporallæsning: Tales from Shakspeare by Lamb S. 1—97, 150—194, 231—248, 265—287. *Løkkes* Grammatik. *Nissens* Opgaver til Versioner (1 Version om Ugen) c. 30.

V Kl. *Brekkes* Læsebog for Begyndere, S. 1—102. Læsebog for Mellemlkl., S. 13—25, 26—49. *Løkkes* Grammatik. Formlæren.

VI Kl. *Brekkes* Engelsk Læsebog for Middel-skolen, S. 88—98, 198—231. Cursorisk Læsning: S. 13—25, 33—42. 99—116. Maanedslæsning: *Lamb*: Tales from Shakspeare S. 1—81, 131—164, 180—194. *Løkkes* Grammatik.

Latin.

I Kl. (Koefoed). *Forchhammers* Læsebog til Fablerne. 40 Stile, alle skrevne paa Skolen. *Madvigs* Formlære.

II Kl. (Lund). Fablerne efter *Forchhammers* Læsebog; efter *Listovs* Udg. af Corn. Nepos: Themistocles, Aristides, Epaminondas og Pelopidas. C. 40 Stile. Hyppige Øvelser i mundtlig Stil efter *Iversens* Stiløvelser. Formlæren er repeteret og det vigtigste af Kasuslæren gennemgaaet efter *Madvigs* Grammatik.

III Kl. A & B. (Kleisdorff). Cæsars Gallerkrig 3. og 4. Bog. Ciceros 2. catilinariske Tale. Ovids Forvandlinger: Verdensaldrene, Deucalion, Ocyrrhoe og Battus (395 Vers). Af *Madvigs* Grammatik er læst Sætningslæren; denne og det tidligere læste repeteret. *Iversens* Stiløvelser; 2 Stile om Ugen (dels hjemme; dels paa Skolen); desuden mundtlig Stil efter *Hauchs* 2. Afdeling.

IV Kl. (Meldal). *Cæsars* Gallerkrig I, III og IV cap. 1—15. *Ciceros* Taler mod Catilina. *Ovids* Forvandlinger (Blochs Udv.): Deucalion, — Phaëton, Europa, — Cadmus, — Actæon, — Pyramus og Thisbe, (935 V.). 60 Stile efter *Iversen*. *Madvigs* Sproglære.

Heraf opgives: *Cæsars* Gallerkrig III og IV cap. 1—15. *Ciceros* Taler mod Catilina II, III og IV, cap. 1—5. *Ovids* Met.: Deucalion og Phaëton v. 1—360.

V Kl. (Koefoed). *Ciceros* Tale for det maniliske Lovforslag, samt 4. Tale mod Verres. *Livius*: 24. Bog. *Virgils* Æneide, 1. Bog. *Horats'es* Oder: 1 (undtagen 13, 25, 28), II (undtagen 5, 8, 11, 19). *Thomsens* Antikviteter. 26 Versioner efter *Henrichsen*. Kursorisk: *Cæsars* Gallerkrig 3. Bog. *Cornelius Nepos*: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus. *Livius*: 25. Bog, cap. 1—15 (incl.)

VI Kl. (Koefoed). *Suetonius*: Cæsar efter Flemmer (S. 102—112). *Cicero*: Cato major, 3. og 4. Tale mod Catilina, de officiis I, 1—21 (incl.) *Horats's* Breve I—II. Carmina selecta (ved *Madvig*): Catul 1—7, Tibul 1—2, Properts 1. Ovid 1—3, Juvenal 1, Martial 1—20 (undtagen 6, 10, 13). Kursorisk: *Cornelius Nepos*: Pausanias, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus. *Livius*: VII. Efter *Flemmers* Udvalg af

Sølvalderens Forfattere: S. 2—36, 138—148, 179—96.
Henrichsens Versioner. *Rafn's* Literaturhistorie og
Thomsens Antikviteter. 30 Versioner.

Græsk.

III Kl. (Meldal). *Bergs* Forskole, S. 1—24.
 Nogle Stykker af *Levy* og *Velschow's* Læsebog. *Bergs*
 Formlære. Til Eksamen opgives de græske Stykker i
Bergs Forskole og Stykkerne i *Levy* og *Velschow*.

IV Kl. (Lund). *Levy* og *Velschows* Læsebog
 S. 71—105. *Homers* Odyssé, IX Bog Vers 1—505.
Bergs Formlære. Mytologi efter *Secher*.

V Kl. (Meldal). *Xenophons* Memorabilia I Bog.
Herodots I Bog Cap. 1—152. *Homers* Odyssé VI, VII
 og VIII Bog. *Bergs* Formlære. *Hudes* Syntaks. *Christen-*
sens gr. Antikviteter.

VI Kl. (Meldal). *Platons* Apologi. *Lysias's*
 Taler mod Philon og Diogeiton. *Homers* Odyssé VIII,
 IX, X, XI (v. 1—200). *Iliadens* V Bog. *Sechers*
 Literaturhistorie.

Oldtidskundskab (for Matematikerne).

Rektor.

III studerende Kl. Mytologi efter *Secher*,
 med stadigt Henblik paa Kunstens Fremstillinger.

IV, V og VI Kl. Oplæsning i Oversættelse af
 klassiske Værker, hvoriblandt de fleste Stykker i *Borch-*
senius og *Winkel Horns* græske Læsestykker; IV har
 desuden gennemgaaet den græske Kunsts Historie

efter *Sechers* Bog og forskellige Billedværker; VI og V Kl. har i 1 ugentlig Fællestime læst 70 Sider af *Heuzet: Selectæ e profanis scriptoribus historiæ*.

Religion.

I Kl. (Krag). *Balslevs* Lærebog: Indledning og første Hovedstykke (Loven) læst og repeteret. *Assens* mindre Bibelhistorie: det gamle Testamente indtil sidste Afsnit (9) læst og repeteret. 10 Salmer.

I Realkl. (Krag). Samme Pensum som I Kl.

II Kl. (Krag). *Balslevs* Lærebog: Andet Hovedstykke, Troen. *Assens* mindre Bibelhistorie: Fra niende Afsnit til Jesu Korsfæstelse. 9 Salmer.

II Realkl. (Krag). *Balslevs* Lærebog: Andet Hovedstykke, Troen. *Assens* mindre Bibelhistorie: Fra 9. Afsnit til Jesu Lidelse og Død. 6 Salmer.

III Kl. A og B. (Müller). *Assens* Bibelhist.: Fra Jesu Indtog i Jerusalem og ud. Fortalt Hovedpunkterne af Kirkens Historie til Gregor den Store. *Balslevs* Lærebog: den 3. Artikel, Bønnen, Daaben og Alterens Sakramente. Nogle Salmer.

III Realkl. (Müller). Bibelhistorie ligesom III, men der er ikke naaet nogen Forklaring af Kirkehistorien. Lærebog og Salme ligesom III.

IV R., IV Kl., V Kl. og VI Kl.

(Stiftsprovst Sørensen).

Dels ved Foredrag, dels i Samtaleform er gennemgaaet med:

IV Realkl. Guds Riges Historie fra Begyndelsen til Christi Fødsel.

IV Kl. Samme Pensum som IV R.

V Kl. Fra Israels Riges Deling til Christi Død.

VI Kl. Fra Profetiens Ophør indtil Christi Genkomst.

Der er særligt taget Hensyn til de store og afgørende Begivenheder i Guds Riges Historie og fortrinsvis lagt Vægt paa at anskueliggøre de vigtigste dogmatiske Spørgsmaal.

Historie.

I Realkl. (Lorentzen). Oldtidens Historie efter *Blochs* Lærebog for Realskoler.

I Kl. (Krag). Oldtidens Historie til Folkevandringen efter *Bloch*.

II Realkl. (Lorentzen). Samme Bog: Middelalderen til Kalmarunionen.

II Kl. (Krag). Middelalderens Historie samt Tysklands, Spaniens, Frankrigs og Englands Historie til 1660, efter *Blochs* Lærebog.

III Realkl. (Lorentzen). *Blochs* Lærebog, 1. Del fra Kalmarunionen og 2. Del til 1815.

III Kl. A og B. (Lorentzen). *Blochs* Lærebog for Realskoler II. Fra Ludvig den 14de til 1815.

IV Kl. (Lund). *Blochs* Lærebog for Realskoler 2. Del fra 1815. *Thriges* Lærebog i Oldtidens Historie: Roms Historie til Folkevandringen.

IV Realkl. (Lund). Læst *Blochs* Lærebog for Realskoler II fra 1815. Repeteret det hele Pensum.

V Kl. (Engell). *Thrige*: Oldtidens Historie til Rom. Nordens Historie til 1814.

VI Kl. (Engell). *Thrige*: Nordens Historie og Oldtiden. *Bloch*: Middelalderen, den nyere og nyeste Tid.

Geografi.

I Kl. og I Realkl. (Hoffmeyer). Nord- og Østevropa tillige med Havets og Landets Fordeling efter *Erstlevs* Geografi Nr. 2.

II Kl. og II Realkl. (Hoffmeyer). Øst-, Mellem- og Sydevropa (undt. Balkanhalvøen).

III Kl. (Stegmann). Sydevropa og Asien.

III Realkl. (Stegmann). Ligesom III Kl.

IV Kl. og IV Realkl. (Hoffmeyer) have repeteret hele Geografien og læst matematisk Geografi.

Naturhistorie.

(Hoffmeyer).

I Kl. og I Realkl. Mennesket. Koldblodige Hvirveldyr og Insekter efter *Boas'* Lærebog.

II Kl. og II Realkl. Bløddyr, Mennesket, efter *Feddersens* Dyreriget. Indledningen til Botaniken og enkelte Plantefamilier, efter *Strøms* mindre Lærebog.

III Kl. og III Realkl. Plantefamilierne samt Plantens Liv, efter *Strøms* mindre Lærebog.

IV Kl. og IV Realkl. Repetition af hele Zoologien og Botaniken (efter *Feddersen* og *Strøm*).

Naturlære.

III Kl. og III Realkl. (Mylord). Ligevægt, Varme, Magnetisme og Gnidningselektricitet efter *Lorenz's* Lærebog.

IV Kl. og IV Realkl. (Mylord). Læren om Bevægelse og Galvanisme, samt Repetition af Resten af *Lorenz's* Lærebog.

V Kl. 1) Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling (Mylord). *Schmidts* Lærebog i Experimental-fysiken, 1. Del, men kun repeteret til Lysets Farveadspredelse. 2) Den sproglig-historiske Afdeling (Ostermann). *Schmidts* mindre Lærebog til Magnetismen; *Jørgensens* Astronomi: til de Keplerske Love.

VI Kl. 1) Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling (Mylord). *Schmidts* Lærebog i Experimental-fysiken, 2. og 3. Del, med enkelte Forbigaaelser; repeteret hele det læste Pensum. 2) Den sproglig-historiske Afdeling (Ostermann). Fra Magnetismen til Lyden, efter *Schmidts* mindre Lærebog. *Jørgensens* Astronomi fra de Keplerske Love; repeteret hele det læste Pensum.

Matematik.

I Kl. og I Realkl. (Christensen). *Steens* Aritmetik til § 46. *J. Petersens* Geometri til § 31. Regning: Blandede Opgaver, Procentregning og Regning med fremmed Mønt. Hjemmeopgaver 16 Gange.

II Kl. (Engell). *Steens* Geometri til Rumstørrelsers Maaling. *Steens* Aritmetik læst ud. *Steens* Algebra til Rod. Opgaver 32 Gange. Regning: Procentregning, Regning med fremmed Mønt, Delingsregning, sammensat Reguladetri.

II Realkl. (Engell). *Steens* Geometri til Rumstørrelsers Maaling. *Steens* Aritmetik læst ud. *Steens* Algebra til Rod. Procentregning, Regning med fremmed Mønt, Delingsregning, sammensat Reguladetri. Opgaver 32 Gange.

III Kl. A og B. (Mylord). *Steens* Geometri fra Rumstørrelsers Maaling til et Punkts Potens med Hensyn til en Cirkel. *Steens* Algebra: Rod og Ligninger med deres Anvendelse. Hjemmeopgaver 32 Gange.

III Realkl. (Mylord). *Steens* Geometri fra Rumstørrelsers Maaling til et Punkts Potens med Hensyn til en Cirkel. *Steens* Algebra som III. Ca. 32 Hjemmeopgaver. Regning efter *Knud Christensens* Regnebog (2 Timer om Ugen).

IV Kl. (Christensen). *Steens* Geometri læst ud og repeteret fra Trekanters Kongruens. *Steens* Algebra læst ud; repeteret hele Algebraen samt Proportioner og Decimalbrøk efter *Steens* Aritmetik. Hjemmeopgaver 35 Gange.

IV Realkl. (Engell). *Steens* Algebra, Aritmetik og Geometri. Hjemmeopgaver 36 Gange.

V Kl. (Ostermann). *Steens* rene Matematik til Annuiteter (inkl.) *Steens* Stereometri. *J. Petersens* Trigonometri. *J. Petersens* Konstruktions-Opgaver, omtrent 200 ere gennemgaaede paa Skolen. Opgaver hjemme 2 Gange om Ugen. Projektionstegning (Jenssen-Tusch) efter *Seidelin* til Flerplanlegemers Skæring.

VI Kl. (Ostermann). *J. Petersens* analytiske Geometri. *J. Petersens* Konstruktions-Opgaver, c. 100 gennemgaaede paa Skolen. Repeteret hele det matematiske Pensum. Opgaver hjemme 2 Gange om Ugen. Projektionstegning (Christensen) efter *Seidelin*.

Skrivning.

(Kaptajn Baggesen).

I I og I Realkl. er der særlig lagt Vægt paa at bibringe Eleverne Kendskab til regelrette Former for Bogstaverne. Den halve Tid af Timen benyttedes til Skriveøvelse efter Forskrift, medens den anden anvendtes til Afskrift efter en trykt Bog eller til Skrivning efter Diktat. I II, II Realkl. og III Realkl. ere vanskeligere Forskrifter benyttede, som Stamtavler, Regninger og lgn. I samtlige Klasser er den gotiske Skrift øvet.

Tegning.

(Kapt. Jenssen-Tusch, fra 1. Maj Cand. Krarup.)

I Realkl. har benyttet Arkitekt *C. V. Nielsens* Tegneböger med dertil hørende Fortegninger, 3. til

6. Hefte efter Elevernes Standpunkt; II Realkl. har brugt de samme Bøger, 5. og 6. Hefte efter Elevernes Standpunkt, samt i det sidste Halvaar almindelige Tegnebøger og forskellige løse, store Fortegninger; III Realkl. har tegnet efter løse Fortegninger og i det sidste Halvaar efter Gibsornamenter samt har faaet lidt Vejledning i Skyggelægning.

Sang.

(Overlærer Müller.)

Sangundervisningen gaar i det hele ud paa at give Disciplene et sikkert Grundlag at bygge paa, naar de senere hen i Livet paa en eller anden Maade ville deltage i det musikalske Liv, hvorfor ikke blot Sang efter Noder drives efter et saadant Omfang, som Forholdene paa nogen Maade tillader, men der stræbes tillige efter, at Disciplene maa faa Blik for, hvilken betydningsfuld Plads Sang og Musik indtager ved Siden af Videnskaben og de øvrige Kunster.

Til Sang har der i det hele været anvendt 5 Timer om Ugen, nemlig 1 til Sammensang, 1 for VI og V Kl., 1 for IV Kl., IV Realkl., III Kl. og III Realkl., 1 for II Kl. og II Realkl., 1 for I stud. og I Realkl.

I Maj afholdes der en offentlig Prøve i dette Fag.

Gymnastik.

I dette Skoleaar har der været anvendt 24 Timer om Ugen til denne Undervisning. Disciplene have været fordelte paa 6 Hold, der hver have haft 4 Timer. Første Hold (VI og V Kl.) har indøvet Hugning og Gymnastik (VI tillige Fægtning), i Sommerhalvaaret en Gang om Ugen Salon- og Riffelskydning; andet

Hold (IV og IV Realkl.) Gymnastik; tredje og fjerde Hold (III Kl. og III Realkl.), femte Hold (II Kl. og II Realkl.) og sjette Hold (I stud. og I Realkl.) Gymnastik. Enkelte Hold have været paa over 30 Disciple. Skydeøvelserne begyndte den 23. Maj og ophørte den 5. Septbr. Svømningen begyndte den 8. Juni og ophørte den 1. Septbr.

Meddelelse om Skarpskydningen i Skydeåret 1892.

Afstand	Skytter	Skud	Træffere	Points	% Træffere	Gjennemsnits- procent
100 Al.	7	210	210	728	100	3,5
200 —	7	210	202	604	96	2,9
300 —	7	175	162	463	93	2,6
400 —	7	105	96	270	91	2,6
		700	670	2065	96	3,0

1 Discipel forlod Skolen inden Skydningens Slutning.

Sigte og Altræk samt Skydning med Salonriffel er indøvet forud.

Det fri Anslag er fortrinsvis indøvet. Skydningen skete med Bagladeriffel af Model 1867 mod ubevægeligt Maal og 10 Skud for hver Deltager mod forsvindende Maal.

Den 28. Avgust Præmieskydning, hvori samtlige Disciple deltog.

Præmietagere.

C. Ingerslev 5 Skud, 17 Points, 1. Præmie.

K. Olrik	5	—	15	—	2.	—	} Omsk.
H. Kruse	5	—	15	—	3.	—	

I Løbet af Maj afholdes der en offentlig Prøve i Gymnastik.

Frivillige Legemsøvelser og Adspredelser.

Aarhus Katedralskoles Kricket- og Fodboldforening talte i Maj 1893 46 Medlemmer, der vare fordelte i Klasserne paa følgende Maade:

I V Kl. 6, IV Kl. 2, IV R. 5, III Kl. 9, III R. 2, II Kl. 7, II R 5, I Kl. 7, I R. 3.

Øvelserne have været drevne som tidligere.

I den Tid, hvori Kricketspillet ophørte, have Disciplene af de to ældste Klasser haft Lov til at samles til venskabelige Sammenkomster, 2 Timer hver Lørdagaften i et af Skolens Lokaler. Underholdningen har været af æstetisk Natur. Tilladelse til at samles Lørdagaften paa Skolen til Oplæsninger har ogsaa været givet IV Klasse.

B. Til de offentlig gyldige Prøver opgives:

Til Afgangseksamen opgives de studerende Disciple:

Modersmaalet: Literaturhistorien efter *Rønnings* Bog; Afsnittet om Holberg er behandlet udførligere. Som læst opgives: En Del Folkeviser og Prøver af den ældre Literatur efter *Flors* Haandbog. *Holberg*: Den politiske Kandestøber, Jeppe, Erasmus Montanus, de usynlige, Stykker af Peder Paars og Niels Klim. Epistler og Prøver af Historieskrivning efter *Flors* Haandbog. *Wessel* og *Ewald* efter *Flors* Haandbog. *Baggesen*: Begyndelsen af Labyrinten, Kalundborgs Krønike, Rimbrev »fra Nureddin til Aladdin«, lyriske Digte. *Oehlenschläger*: En Del Romancer, St. Hans Aftenspil, Væringerne. *J. L. Heiberg*: Kong Salomon, En Sjæl efter Døden, Kritiken af »Væringerne«. *Hauch*: En Del lyriske Digte. *Winther*: Dele af Hjortens Flugt.

Hertz: Indkvarteringen. *Paludan-Müller*: Danserinden. *Hostrup*: Intrigerne. *Goldschmidt*: Onkel og hans Hus. Digte, Fortællinger og mindre Prosastykker af: *Rahbek*, *P. A. Heiberg*, *Grundtvig*, *Ingemann*, *Blicher*, *P. Møller*, *H. C. Andersen*, *Bødtker*, *Aarestrup* o. fl.

Oldnordisk: *Wimmers* Læsebog S. 1—107. *Wimmers* mindre Formlære (med en Del Forbigaaelser). Heraf opgive Skolens Dimittender til Prøven i Følge kgl. Anordning af 16de Juni 1882 § 10: *Wimmers* Læsebog S. 45—53, 55—60, 63—107. (Versene i *Gunlaugs Saga* ere forbigaaede).

Fransk: *Nyrops* Lectures françaises I. *Boissier*: Cicéron et ses amis. *Musset*: Carmosine. *Garrigues'* Grammatik.

Tysk: (2 Eksaminander). *Pözl*: Goethes und Schillers Prosa og *Knauth*: Auswahl deutscher Gedichte ere benyttede; som Maanedslæsning: Fem tyske Noveller ved *Kaper* samt Arbejder af *Lessing*, *Schiller*, *Körner*, *Chamisso* o. A.

Engelsk: (9 Eksaminander). *Brekkes* Læsebog for Mellemklasserne S. 1—13, 26—33, 42—86, 88—98, 198—281, ialt 153 Sider. Læst kursorisk: *Brekkes* Læsebog for Mkl., S. 13—25, 33—42, 99—116, ialt 38 Sider. Som Maanedslæsning: *Lamb*: Tales from Shakspeare S. 1—81, 131—164, 180—194, ialt 128 S.

Historie: *Thrige*: Mindre Lærebog i Nordens Historie. *Thrige*: Mindre Lærebog i Oldtidens Hist. *Bloch*: Lærebog for Realskoler I, II med Tillæg.

Latin: Statarisk: *Cicero*: Talen for Roscius fra Ameria (43 Cap.), 3. og 4. Tale mod Catilina (23 Cap.),

Cato major (23 Cap.), de officiis I, 1—22, ialt 121 Capitler. *Livius*: 8. Bog (45 Sider), *Sallust*: Catilina (39 Sider), *Suetonius*: Cæsar efter *Flemmer* S. 102—12 (8 Sider), i alt 92 Sider. Af Carmina selecta ved *Madvig*: Catul 1—8, Properts 1, Ovid 1—3, Tibul 1—2, Juvenal 1, Martial 1—9, 11—12, 14—20. *Horats*: Oder I (undtagen 13, 25, 28), II (undt. 5, 8, 11, 19), III 8, 9, 17, 21, 23, 29. (De oversprungne Oder i 1. og 2. Bog = 180 Vers; de læste i 3. Bog = 192 V.) Brevenes 1. og 2. Bog. *Virgils Æneide*: 1. Bog. Heraf opgive Skolens Dimittender til den mundtlige Prøve i Følge kgl. Anordning af 16. Juni 1882 § 14 (jfr. Cirkulære af 23. Decbr. 1882): *Ciceros* Tale pro Roscio, Cap. 1—39 (incl.). *Ciceros* Cato major (24 Cap.). *Livius* VIII (45 Sider). *Virgils Æneide* I. *Horats* Oder (det ovenstaaende Udvalg) samt af Brevene: 1. Bog undtagen 16, 17, 18 (253 Vers) og 2. Bogs 1. Brev (270 Vers).

Latin, kursorisk: *Cæsar*: De bello Gallico VI (lig 20 Sider efter *Madvigs Livius*). *Cornelius Nepos*: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus (25 Sider). *Livius*: VII Bog (46 Sider). *Flemmers* Udvalg: Curtius, S. 2—36, *Suetonius* S. 138—148 (33 Sider), *Tacitus* S. 179—96 (13 Sider). I alt 137 Sider.

Græsk: *Homers Iliade* V Bog (909 V.). *Odysseens* VI Bog (331 V.), VII (347), VIII (586), IX (566), X (674) og XI (V. 1—253), i alt 3516 Vers. *Xenophons* Memorabilia II Bog. *Platons* Apologi. *Herodots* II Bog, Cap. 1—151. *Xenophons* Anabasis, I Bog. *Lysias's* Taler mod Philon og Diogeiton.

Naturlære: sprogl.-hist. *Schmidts* mindre Lærebog undtagen Lyden og Lyset. *Jørgensens* Astronomi.

Aritmetik: Det anordnede Pensum efter *Steens* rene Matematik.

Geometri: *Steens* Stereometri, *J. Petersens* Trigonometri og analytisk Plangeometri. Projektions-tegning efter *Seidelins* Projektionslære.

Naturlære: mat.-naturv. Det anordnede Pensum efter *Schmidts* Eksperimentalfysik.

Til fjerde Klasses Hovedeksamen opgives:

Tysk: *Kapers* og *Simonsens* Lærebog for de højere Kl. er benyttet til statarisk og kursorisk Læsning. *Kapers* Sproglære, *Schmidt-Phiseldecks* Gløsesamling og Afsnit af *Kapers* Stiløvelser for Begyndere ere gennemgaaede. Som Maanedslæsning: *Hauffs* Märchen.

Fransk: *Baruël* og *Trier*: Udvalgte Stykker af den franske Literatur før 1830, S. 65—79, 101—12, 190—227, 239—40 = over 100 Normalsider. Kursorisk er læst i samme Bog: S. 1—24, 79—86, 112—36. Formlæren repeteret efter *Jung*; det vigtigste af Syntaksen paapeget under Læsningen.

Latin: Cæsars Gallerkrig, I Bog (54 Cap.), III Bog (29 Cap.), og 15 Cap. af IV Bog. Ciceros catil. Taler (49 Cap.) og 1 Cap. af Talen for Sextus Roscius. Ovids Metamorfoser (*Blochs* Udv.) Pyramus og Thisbe (V. 112), Europa (40), Cadmus (130), Actæon (110), Deucalion (156) og Phaëton (387); i alt 935 Vers.

Heraf opgive Skolens Disciple til Eksamination ifølge kgl. Anordning af 16. Juni 1882 § 4: Cæsars Gallerkrig III Bog og Cap. 1—15 af IV Bog. Ciceros Tale mod Catilina II, III og IV Cap. 1—5 (ialt 30 Cap.). Ovid: Deucalion og Phaëton V. 1—360 (i alt 516 V.).

Græsk: *Levy & Velschows* Læsebog S. 71—105 (svarende til en Bog af Xenofons Anabasis). *Homers* Odysse, IX Bog, Vers 1—505. Formlære efter *Bergs* Bog. Hovedregler af Syntaksen. Mytologi efter *Sechers* Bog.

Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler II, fra 1815. *Thvige*: Lærebog i Oldtidens Historie: Roms Historie til Folkevandringen.

Geografi. *Erslevs* Geografi Nr. 2.

Aritmetik: *Steens* Algebra samt Proportioner og Decimalbrøk efter *Steens* Aritmetik.

Geometri: *Steens* Geometri fra Trekanters Kongruens.

Naturlære: Det anordnede Pensum efter *Lorenz*: Kortfattet Lærebog i Naturlære.

Naturhistorie: *Feddersens* Dyreriget og *Strøms* Kortfattet Plantelære (den sidste dog med en Del Forbigaaelser).

Til almindelig Forberedelseseksamen opgives:

Modersmaalet: *Holberg*: Den politiske Kandestøber og *Jeppe* paa Bjerget. *Oehlenschläger*: *Hakon*

Jarl, Hakon Jarls Død og St. Hans Aften Spil (Fengers Udtog). *J. Wessel, J. Ewald og Buggesen* (Fengers Udtog, 1. Del). *St. St. Blicher*: Hosekræmmeren og Himmelbjerget. *Ingemann*: Vægterfamilien. *Hauch*: Søstrene paa Kinnekullen (Fengers Udtog). *J. L. Heiberg*: Kaninen og Aprilsnarrene (Fengers Udtog). *Poul M. Møller*: Glæde over Danmark. *Chr. Winther*: Henrik og Else, To Venner, af Hjortens Flugt (Flugten). *H. Hertz*: Kedelflikkeren, den danske Soldat, Skriftemaalet og Kong Renés Datter. *H. C. Andersen*: Den standhaftige Tinsoldat, Svinedrengen, den grimme Ælling og det døende Barn. *F. Paludan-Müller*: Fremtidsmaalet og den ottende Kunst. *C. Ploug*: Slaget ved Slesvig og Nordens Enhed. *Hostrup*: Genboerne. *M. Goldschmidt*: Tømmerpladsen.

Engelsk. statarisk: Prosa: *Brekkes* Læsebog f. Melleml., S. 13—25, 26—66, 71—80, 81—86, 88—98, 99—116, 118—84, 242—57, 261—81; tilsammen 179 S. = 260 Normalsider. Poesi: *Brekkes* Læsebog f. Mlkl., S. 25, 66, 80, 98 samt 45 S. af *Hansens* Digte, tils. 49 Sider = 49 Normalsider. Heraf opgives til mundtlig Prøve i Følge Cirkulære af 10. Marts 1882, 1: Prosa *Brekkes* Læsebog f. Mlkl., S. 13—25, 26—33, 42—66, 71—80, 81—86, 99—116, 118—184, 242—57, 261—81, i alt 159 Sider = 230 Normalsider. Poesi: *Brekkes* Læsebog for Mlkl., S. 25, 66, 80 og 98 samt 45 Sider af *Hansens* Digte, tils. 49 Sider = 49 Normalsider. Kursorisk og Maanedslæsning: *Brekkes* Læsebog, S. 1—13, 198—242. *Lamb*: Tales from Shakspeare, S. 1—97, 150—194, 231—248, 265—287, tils. 237 S.

Tysk (3 Eksaminander) statarisk: Prosa: *Kapors* Læsebog for Melleml., 4. Udg., S. 75—96, 101—07, 109—24, 146—155, tilsammen 51 S. = 80 Normalsider.

Kaper og Simonsens Læsebog for højere Kl., 2. Udg., S. 1—52, 67—77, 167—188, 196—204, 219—231, tils. 101 S. = 170 Normalsider. Poesi, *Kaper og Simonsens* Læseb. S. 360—363 (der Kaiser und der Abt), 365—368 (der Fischer, der Sænger, Erlekönig, Mignon, das Veilchen, Heidenröslein, Schäfers Klagelied) 385—92 (der Handschuh, der Taucher, der Graf v. Habsburg) 413—17 (des Sængers Fluch, der blinde Kønig, der Schenck v. Limburg) tils. 17 S. = 25 Normalsider. *Schillers* W. Tell (*Kapers* Skoleudgave), S. 69—139; tils. 70 S. = 50 Normalsider. Heraf opgives til mundtlig Prøve i Følge ovennævnte Cirkulære: Prosa, *Kaper og Simonsens* Læsebog, S. 1—52, 167—88 og 219—27, tils. 80 S. = 135 Normalsider. Poesi, *Kaper og Simonsens* Læseb., S. 360—63, 365—68, 385—92, 413—17, 17 S. = 25 Normalsider. Kursorisk: *Hauffs* Märchen (150 Sider). *Kaper og Simonsens* Læsebog, S. 82—107, 131—67, 281—297 (77 Sider).

Fransk: (2 Eksaminander) statarisk: Hele *Jungs* Læsebog for Mellemkl., 205 S. (over 250 Normalsider). Heraf opgives til mundtlig Prøve i Følge ovennævnte Cirkulære: *Jungs* Læsebog for Mellemkl., S. 24—34, 34—44, 80—165, 195—205, tils. 115 S. = 145 Normalsider. Kursorisk: Mme de Girardin: la Joie fait peur.

Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler I og II.

Geografi: *Erslevs* Geografi Nr. 2.

Aritmetik: *Steens* Aritmetik og Algebra.

Geometri: *Steens* Plangeometri.

Naturhistorie: *Feddersens* Dyreriget og *Strøms* Kortfattet Plantelære (den sidste dog med en Del Forbigaaelser).

Naturlære: Det anordnede Pensum efter *Lorenz*: Kortfattet Lærebog i Naturlære.

VI.

Ministeriel Skrivelse.

Under 11. d. M. har Hr. Rektoren hertil indsendt en Forespørgsel fra Regnskabsføreren ved Aarhus Katedralskole om, hvorvidt Privatisten N. N., der i 1889, uden at betale noget Gebyr, har taget skriftlig Prøve i Latin, og derefter i Aar har bestaaet Afgangseksamen ved Skolen, har Krav paa at faa refunderet 6 Kr. af det ved den sidste Eksamen erlagte Gebyr.

Idet Ministeriet, uagtet Vedkommendes Eksamensforhold ikke ere klart oplyste i Forespørgslen, gaar ud fra, at bemeldte Privatist har taget Prøven i Latin som Tillæg til almindelig Forberedelseseksamen, skal man tjenstligst tilbagekomme, at der med Føje er afkrævet ham 20 Kr. i Gebyr ved Afgangseksamen, eftersom han Intet har betalt ved den ommeldte Tillægsprøve. I Overensstemmelse hermed og med den i Skrivelse af 22. December 1890 til Rektoren for Viborg Katedralskole udtalte Regel vil man endvidere tilkendegive til Efterretning for Fremtiden, at Realdisciple, der ville underkaste sig Prøven i Latin eller Latin og Græsk, jfr. Bekendtgørelse 28. Maj 1889 § 3, bør forud erlægge 6 Kr., og

naar de derefter som Privatister indstille sig til Afgangseksamen for Studerende, et Gebyr af 14 Kr., i Henhold til Bestemmelserne i Bekendtgørelse af 13. Maj 1850 § 25. De her givne Regler om Eksamensgebyrer for Privatister, hvorefter disse ved Præliminærprøven i IV Klasses Fag og ved Afgangseksamen ialt skulle betale det samme Beløb af 20 Kr., som Skoledisciple ved Løsningen af Vidnesbyrd for den sidste Eksamen, maa nemlig, efter at Privatister med Realeksamen ved senere Bestemmelser have faaet Adgang til de lærde Skolers Eksaminer, efter deres Princip betragtes som fuldt anvendelige paa disse Eksaminander, for hvem Tillægsprøven i Latin m. m. har samme Betydning som den mere omfattende Præliminærprøve for andre Privatister. Den i modsat Retning gaaende Udtalelse i Ministeriets Skrivelse af 16. Juli 1879 har derfor nu kun historisk Betydning.

VII.

Biblioteket

er i Aarets Løb blevet forøget med ca. 600 Bind. Denne Forøgelse skyldes dels det aarlige Indkøb, dels de modtagne Gaver. Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet er modtaget som sædvanlig danske, svenske og norske Skoleprogrammer, Universitetsprogrammer, Meddelelser om Universitetet og de lærde Skoler samt en Del andre værdifulde Skrifter. Videnskabernes Selskab, Meteorologisk Institut, Hedeselskabet, De forenede jyske Landboforeninger, Aarhus Kommune, Købstadkreditforeningen, Aarhus Privatbank o. fl. a. have sendt deres i Aarets Løb publicerede Skrifter. Desuden er der modtaget Gaver fra Pastor emer. C. Biering, Pastor emer. Bøttiger, Rektor Dahlenborg, Hattemager Jean Findling, Redaktør Funch-Thomsen, Sagfører Th. Grønnegaard, Overretssagfører J. Høgh-Guldberg, Overlærer Hoffmeyer, Bogtrykker A. Jensen, Kaptajn Jenssen-Tusch, Adjunkt Mylord, Musikdirektør C. Møller og Adjunkt Stegmann, samt fra flere Forfattere og Forlæggere af Skolebøger.

Ifølge testamentarisk Bestemmelse har Biblioteket modtaget en lille Samling af psykologiske Værker efter afdøde Skolelærer P. Pedersen i True.

Udlaanet har i det forløbne Aar været c. 1600 Bind.

Katalogarbejdet og Ordningen af Biblioteket er fortsat.

Ved ministeriel Skrivelse af 11. November 1892 tillodes det Skolen at anvende indtil 400 Kroner af de opsparede Renter af Pastor Andreas Løvenhertz Kabells Legat til Indkøb af Bøger og Fotografier til den mytologiske og kunsthistoriske Undervisning. Beløbet er anvendt i Overensstemmelse med Tilladelsen.

Den naturhistoriske Samling og den fysiske Samling.

Den fysiske Samling er iaar bleven forøget med følgende Apparater:

- Et togrenet Rør med Gummikugle til at vise Vædskers forskellige Vægtfylde.
  - En Centrifugaltørretromle.
  - Et elektrisk Fordelingsapparat.
  - Et Apparat til at vise Grundforsøgene ved Induktionsstrømme.
  - En Strømafbryder til det forrige Apparat.
  - Et Metaltermometer.
  - En Tungepipe (64 Svingninger) med Lydtragt samt 3 Resonatorer.
  - Et Apparat til at vise Vandets Vægtfyldeforandring ved Opvarmning og Afkøling.
-

VIII.
Skolens Afgang- og Aarsprøver i 1893.

(De foran satte Bogstaver betegne Værelserne, hvori Prøverne afholdes; a Salen, b IV Klasses Værelse, c V Klasses Værelse, d Hjelpeklassen, e VI Klasses Værelse, alle paa 1. Sal i Skolebygningen, f. Naturhistorieklassen i Sidebygningen).

De skriftlige Prøver ved Afgangseksamen, alm. Forberedelseseksamen og 4. Kl. Hovedeksamen afholdes efter Ministeriets Bestemmelse den 10., 11., 13., 14., 15. Juni. Skriftlig Eksamen for Skolens øvrige Disciple afholdes d. 23., 26. og 27. Juni.

De mundtlige Prøver afholdes fra den 20. Juni til den 15. Juli i følgende Orden:

Tirsdag den 20. Juni.

e. Kl. 4. IV R.: Historie.

Torsdag den 22. Juni.

e. Kl. 8. VI: Latin.
e. — 4. VI: Græsk.

Fredag den 23. Juni.

e. Kl. 8. IV: Latin.

Tirsdag den 27. Juni.

e. Kl. 3. V: Historie.
f. — 3. II: Geografi.

Onsdag den 28. Juni.

- a. Kl. 8. IV: Tysk.
- b. — 8. III A.: Latin.
- c. — 8. III R.: Fransk.
- e. — 4. IV: Historie.
- a. — 4. IV R.: Tysk.
- a. — 5. VI: Tysk.

Torsdag den 29. Juni.

- a. Kl. 8. VI: Historie.
- b. — 8. V: Engelsk og Tysk.
- c. — 8. III B.: Historie.
- e. — 8. II R.: Geografi.
- d. — 12. V spr.: Naturlære.
- c. — 12. III A.: Fransk.
- e. — 12. I: Religion.
- a. — 4. VI: Historie.
- b. — 4. III R.: Engelsk.
- e. — 4. I R.: Religion.

Fredag den 30. Juni.

- b. Kl. 8. VI: Engelsk.
- a. — 8. IV R.: { Geografi.
IV: {
- c. — 8. III B.: Fransk.
- d. — 8. II: Religion.
- e. — 8. I: Matematik.
- d. — 11. III R.: Religion.
- e. — 1. I R.: Matematik.
- b. — 4. IV R.: Engelsk.

Skriftlig Optagelsesprøve.

- Kl. 1—3. Dansk Stil.
- 5—7. Regning.

Lørdag den 1. Juli.

Mundtlig Optagelsesprøve Kl. 8—3.

Mandag den 3. Juli.

- a. Kl. 8. VI: Dansk og Oldnordisk.
- b. — 8. V spr.: Latin.
- d. — 8. V m.: Geometri.
- c. — 8. III R.: Dansk.
- e. — 12. III A.: Geometri.
- e. — 4. III B.: Geometri.
- a. — 4. IV R. Dansk.

Tirsdag den 4. Juli.

- d. Kl. 8. V m.: Aritmetik.
- c. — 8. III R.: Historie.
- e. — 8. I: Latin.
- b. — 12. III A.: Religion.
- c. — 12. I R.: Tysk.
- b. — 4. III B.: Religion.
- e. — 4. II R.: Fransk.
- e. — 4. II: Geometri.

Onsdag den 5. Juli.

- b. Kl. 8. III A.: Geografi.
- c. — 8. II: Aritmetik.
- b. — 10. III B.: Geografi.
- c. — 12. II R.: Aritmetik.
- e. — 1. I: Tysk.

Torsdag den 6. Juli.

- e. Kl. 8. VI (m.-n.): Naturlære.
- a. — 8. IV R.: Fransk.
- b. — 8. V: Dansk og Oldnordisk.
- c. — 8. I: Historie.

- a. Kl. 9. IV: Fransk.
- b. — 12. III R.: Geografi.
- c. — 4. II R.: Geometri.

Fredag den 7. Juli.

- b. Kl. 8. III A.: Aritmetik.
- f. — 8. II: Naturhistorie.
- b. — 11. III B.: Aritmetik.
- f. — 12. II R.: Naturhistorie.
- b. — 2. III R.: Aritmetik.
- c. — 4. I R.: Dansk.

Lørdag den 8. Juli.

- d. Kl. 8. VI (m.-n.): Matematik.
- b. — 8. III B.: Latin.
- f. — 8. III R.: Naturhistorie.
- e. — 8. II: Latin.
- f. — 12. IV: Naturhistorie.
- b. — 12. III A.: Historie.
- c. — 12. I R.: Fransk.
- d. — 4. VI (m.-n.): Matematik.
- c. — 4. II R.: Historie.

Mandag den 10. Juli.

- a. Kl. 8. IV: Matematik.
- f. — 8. III A + B.: Naturhistorie.
- b. — 8. II: Tysk.
- c. — 8. I: Fransk.
- b. — 12. II R.: Tysk.
- a. — 4. IV: Matematik.
- a. — 5. IV R.: Matematik.

Tirsdag den 11. Juli.

- d. Kl. 8. V m.: Naturlære.
- b. — 8. V spr.: Græsk.

- c. Kl. 8. II: Historie.
- e. — 8. I: Geografi.
- b. — 12. III R.: Geometri.
- c. — 12. I R.: Historie.

Onsdag den 12. Juli.

- b. Kl. 8. III A + B.: Græsk.
- d. — 8. III m. + R.: Naturlære.
- c. — 8. II R.: Engelsk.
- e. — 8. I: Dansk.
- a. — 8. I R.: Geografi.
- a. — 3. VI: Fransk.

Torsdag den 13. Juli.

- e. Kl. 8. IV m. + R.: Naturlære.
- a. — 8. IV spr.: Græsk.
- b. — 8. III A.: Tysk.
- c. — 8. II: Fransk.
- f. — 8. I: Naturhistorie.
- b. — 11. III B.: Tysk.
- f. — 12. I R.: Naturhistorie.
- b. — 4. III R.: Tysk.
- c. — 4. II R.: Religion.
- 4. I + I R.: Regning.

Fredag den 14. Juli.

- b. Kl. 8. V: Fransk.
- c. — 8. I R.: Engelsk.

Lørdag den 15. Juli.

- Kl. 8. Translokation.
  - 10. Dimission og Slutningshøjtidelighed.
-

Optagelsesprøve for ny Disciple afholdes som ovenfor angivet Fredag d. 30. Juli Kl. 1 og Lørdag d. 1. Juli Kl. 8.

Hvis nogen er forhindret i at møde ved denne Prøve, vil han blive prøvet Mandag d. 21. August Kl. 8.

Skolen slutter Lørdag d. 15. Juli og begynder igen Mandag d. 21. August, Kl. 12.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden, Lørdag d. 15. Juli Kl. 10, indbydes herved Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der ellers maatte have Interesse for Skolen.

Aarhus Katedralskole, den 20. Maj 1893.

Dahlenborg.

I Skoleaaret 1893—94 ville følgende Bøger og
Læremidler blive benyttede.

I Real-Klasse.

J. Pio og L. Wimmer, Dansk Læsebog for Mellemklasserne.
K. A. Schneekloth, Dansk Sproglære, 1890.
Kaper, Læsebog for Mellemklasserne.
Kaper, Tysk Formlære.
Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
Carl Michelsen, Fransk for Begyndere.
Listov, Engelsk Læsebog, 1ste Afd.
Listov, Engelsk Elementarbog.
Balslevs Lærebog.
Assens mindre Bibelhistorie.
Bloch, Lærebog for Realskoler I.
Erslevs Geografi Nr. 2. (Nyeste Udgave).
Erslevs Skoleatlas.
Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
Steen, Elementær Aritmetik.
Julius Petersens Geometri.
Bokkenheuser, Regnebog for Mellemklasser.
Karakterbog (for Latinskolen).
Ugekarakterbog.
Gymnastiksko og Trøje
Lovsangsbog.

I studerende Klasse.

J. Pio og L. Wimmer, Dansk Læsebog for Mellemklasser.
K. A. Schneekloth, Dansk Sproglære, 1890.
Kaper, Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
Kaper, Tysk Formlære.
Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
Carl Michelsen, Fransk for Begyndere.
Forchhammer, Latinsk Læsebog.
Madvig, Latinsk Formlære.
Assens mindre Bibelhistorie.
Balslevs Lærebog.
Bloch, Lærebog for Realskoler I.
Erslevs Geografi Nr. 2. (Nyeste Udgave).
Erslevs Skoleatlas.

Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Julius Petersen, Geometri.
 Bokkenheuser, Regnebog for Mellemklasserne.
 Karakterbog (for Latinskolen).
 Ugekarakterbog.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

II Real-Klasse.

J. Pio og L. Wimmer, Dansk Læsebog for Mellemklasserne.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Bojesen, Dansk Sproglære.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog f. d. h. Kl.
 Kaper, tysk Grammatik.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 C. Michelsen, Fransk for Mellemkl.
 Pio, Franske Gloser.
 Listov, Engelsk Læsebog, 1. Afd.
 Listov, Engelske Læsestykker.
 Listov, Elementarbob.
 Balslev, Lærebog.
 Assens, Mindre Bibelhistorie.
 Bloch, Lærebog for Realsk. I.
 Erslevs Geografi Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Steen, Elementær Geometri.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Steen, Algebra.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

II stud. Kl.

J. Pio og L. Wimmer, Dansk Læsebog for Mellemklasserne.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Bojesen, Dansk Sproglære.
 Kaper og Simonsen, Læsebog f. d. h. Kl.
 Kaper, Tysk Formlære.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 C. Michelsen, Fransk for Mellemkl.
 Pio, Franske Gloser.
 Latinsk Læsebog efter Aftale.
 Madvig, Latinsk Formlære.
 Iversen, Latinske Stiløvelser.
 Balslevs Lærebog.
 Assens, Mindre Bibelhistorie.

Bloch, Lærebog for Realsk. I.
 Erslevs Geografi, Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Steen, Elementær Geometri.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Steen, Algebra.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

III Real-Klasse.

Fenger, Læsestykker.
 Bojesen, Dansk Sproglære.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog f. d. h. Kl.
 Kaper, Tysk Grammatik.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 Jung, Fransk Læsebog for Mellemklasserne,
 Jung, Fransk Grammatik.
 Franske Stiløvelser (efter Aftale).
 Listov, Engelske Læsestykker.
 Rosing, Engelsk Formlære.
 Engelsk Ordsamling til Udenadslæren.
 Nissens Opgaver til engelsk Version.
 Bloch, Lærebog for Realsk. I og II.
 Erslevs Geografi Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Feddersen Dyreriget.
 Lorenz, Naturlære.
 Steen, Geometri.
 Steen, Elementær Algebra.
 Knud Christensen, Regnebog for Realskolernes øverste Klasser.
 Fransk Leksikon.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

III stud. Kl.

Flors Haandbog.
 Bojesen, Dansk Sproglære.
 Arentzen, Nordisk Mytologi.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog f. d. h. Kl.
 Kaper, Tysk Formlære.
 Kaper, Tyske Stiløvelser for Begyndere.
 Schmidt-Phiseldeck, Tyske Ord.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Franske Stiløvelser (efter Aftale).
 Cæsars Gallerkrig; Ciceros Taler.
 Bloch, Udvalg af Ovids Forvandlinger.
 Madvig, Lat. Sprogl.
 Iversen, Lat. Stiløvelser.

Berg, Græsk Forskole.
 Levy og Velschov, Græsk Læsebog.
 Berg, Græsk Formulære.
 Secher, Græsk Mytologi.
 Balslev, Lærebog.
 Assens, Mindre Bibellhistorie.
 Bloch, Lærebog for Realsk. II.
 Erslev, Geografi Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Feddersen, Dyreriget.
 Lorenz, Naturlære
 Latinsk-Dansk, Dansk-Lat. Leksikon.
 Fransk Leksikon.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

IV Real-Klasse.

Fenger, Læsestykker.
 K. A. Schneekloth, Dansk Sproglære, 1890.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog f. d. h. Kl.
 Jung, Fransk Læsebog for Mellemlklasserne.
 Jung, Fransk Grammatik.
 Engelske og franske Forfattere efter Aftale.
 Boysen, Engelsk Digtsamling.
 Listov, Engelske Læsestykker.
 Rosing, Engelsk Grammatik.
 Waddy, Engelske Samtaleøvelser.
 Nissen, Opgaver til Engelsk Version.
 Erslevs Geografi Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Feddersen, Dyreriget.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Steen, Elementær Algebra og Aritmetik.
 Steen, Plangeometri.
 Knud Christensen, Regnebog for Realskolernes øverste Klasser.
 Lorenz, Naturlære.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

IV stud. Klasse.

Flors Haandbog.
 Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog f. d. h. Kl.
 Kapers tyske Formulære.
 Jung, Fransk Læsebog for højere Kl.
 Jungs franske Grammatik.
 Franske Forfattere til Ekstemporallæsning efter nærmere Aftale.
 Whitte, Caesar de bello Gallico.
 Madvig, Ciceros Taler.
 Bloch, Udvalg af Ovids Forvandlinger.
 Madvig, Latinsk Sproglære.

Levy og Velschov, Græsk Læsebog.
 Homers Iliade eller Odysse (efter Aftale).
 Berg, Græsk Formlære.
 Dorph eller Secher, Græsk Mytologi (efter Aftale).
 Bloch, Lærebog for Realskoler II.
 Thrige, Lærebog i Oldtidens Historie.
 Erslevs Geografi Nr. 2.
 Erslevs Skoleatlas.
 Feddersen, Dyreriget.
 Strøm, Mindre Botanik.
 Lorenz, Naturlære.
 Steen, Algebra.
 Steen, Elementær Aritmetik.
 Steen, Geometri.
 Lovsangsbog.

V og VI Kl.

Flors Haandbog.
 Rønnings danske Literaturhistorie.
 Wimmers oldnordiske Lærebog.
 Wimmer, Mindre Formlære.
 Kaper, Tyske Stiløvelser f. d. h. Kl.
 Garrigues, Fransk Grammatik.
 Giede, Franske Stiløvelser.
 Listov, The english reader.
 Løkke, Engelsk Grammatik.
 Henrichsen, Latinske Versioner.
 Madvig, Latinsk Grammatik.
 Thomsen, Antikviteter.
 Sechers gr. Literaturhistorie.
 Sechers Mytologi.
 Christensen, Statsliv.
 Bloch, Lærebog for Realskoler.
 Thrige, Lærebog i Oldtidens Historie.
 Thrige, Lærebog i Nordens Historie.
 Schmidt Lærebog i Eksperimentalfysik eller
 Schmidt, Mindre Lærebog i Fysik.
 Jørgensen, Astronomi.
 Steen, Ren Matematik.
 Steen, Stereometri.
 J. Petersen, Trigonometri.
 J. Petersen, Konstruktionsopgaver.
 J. Petersen, Analytisk Geometri
 Franske, latinske og græske Forfattere efter Aftale med Lærerne.
 Gymnastiksko og Trøje.
 Lovsangsbog.

 Disciplene bør ikke skrive deres Navn i de nyanskaffede Bøger, før disse ere foreviste for Lærerne.
